

CMEPIUS
V LETU
2009

Izdal: CMEPIUS, Center RS za mobilnost in evropske
programe izobraževanja in usposabljanja

Avtor: mag. Alenka Flander in sodelavci CMEPIUS
Lektoriranje: Petra Tomše
Oblikovanje: Studio 22
Tisk: Tiskarna Littera picta
Naklada: 1000 izvodov
Ljubljana, Maj 2010

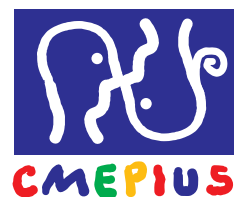

Poročilo o izvajanju dejavnosti
Centra RS za mobilnost in evropske programe
izobraževanja in usposabljanja
CMEPIUS v letu 2009

GD Izobraževanje in kultura

Program Vseživljenjsko učenje

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN TEHNOLOGIJO

V DOKUMENTU UPORABLJENE KRATICE	
ACS	Andragoški center Slovenije
CEEPUS	Central European Exchange Program for University Studies (Srednjeevropski program za izmenjavo študentov in profesorjev)
CMEPIUS – Center	Center RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja
CPI	Center RS za poklicno izobraževanje
DURS	Davčna uprava RS
EEA	European Economic Area
EGS	Evropske gospodarske skupnosti
EJP	Evropsko jezikovno priznanje
EK	Evropska komisija
EKN	Enotni kontni načrt
EU	Evropska unija
IA	Izvršna agencija za izobraževanje, avdiovizualne in kulturne dejavnosti pri Evropski komisiji
JVE	Jugovzhodna Evropa
Kto	konto
LLP	Lifelong Learning programme
LLPLink	Elektronsko orodje za poročanje v programu VŽU
MŠŠ	Ministrstvo za šolstvo in šport
MVZT	Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
NA	Nacionalna agencija
NFM	Norveški finančni mehanizem
SM	Stroškovno mesto
SVREZ	Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve
UP	Univerza na Primorskem
VŽU	program Evropskih skupnosti »Vseživljenjsko učenje«
ZLUS	Zveza ljudskih univerz Slovenije

Kazalo

KAJ CMEPIUS JE IN KAJ POČNE	6
I. REDNA DEJAVNOST CENTRA	9
1. PROGRAM VSEŽIVLJENJSKO UČENJE (VŽU)	10
Pregled dosežkov v letu 2009 po podprogramih programa VŽU	11
Program Comenius	11
Program Erasmus	13
Program Leonardo da Vinci	15
Program Grundtvig	18
Prečni program Študijski obiski	19
Pripravljalni obiski	21
Dosežki v letu 2009 glede na obliko sodelovanja v programu VŽU	21
Mobilnost	22
Partnerstva in večstranski projekti	25
2. Erasmus Mundus	27
3. Štipendije (Fulbright, CEEPUS, NFM/EEA, bilateralna)	27
II. PROJEKTNA DEJAVNOST	31
Program eTwinning	32
Bolonjske nacionalne skupine	32
Slovenski štipendijski sklad	33
EURAXESS	33
III. PODPORNE AKTIVNOSTI	35
Dogodki (informativni dnevi, delavnice za prijavitelje, delavnice za pogodbenike, skupinski monitoringi)	36
Publikacije	37
Konference in posveti	38
Nacionalna priznanja	42
IV. ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV	45

Drage kolegice, Dragi kolegi,

... preden pričnete listati in se zatopite v branje besedil, ki smo jih na CMEPIUS-u spisali za leto 2009, naj vendarle strnem nekaj misli v samem uvodu.

Res je, da je naše delo raznoliko in razvejano, razdeljeno na programe, pobude, projekte, akcije, podakcije, veje in zvrsti, ki jih je vse po vrstnem redu, roko na srce, prav težko razumeti, kaj šele si jih zapomniti in ločevati. Navsezadnje to tudi ni naš namen, četudi na to včasih pozabimo, ko z navdušenjem razlagamo vse, s čimer se na CMEPIUS-u ukvarjamo. Pomembno je, da Vaše ideje in želje po projektih, mobilnosti ali virtualnem mednarodnem sodelovanju umestimo v okvire, v katerih je možno najti partnerje, nova znanja, nove ideje, izkušnje in po možnosti tudi sofinanciranje, in s tem Vaše ideje in želje po mobilnosti in sodelovanju spraviti v življenje. Kljub temu, da je bilo za nas leto 2009 kar turbulentno, nam je prav to, zadnje v veliki meri tudi uspelo. Prav zaradi Vas smo skušali v kratkem povzeti glavne aktivnosti in dosežke v letu 2009 po posameznih področjih in jih prikazati na, vsaj upamo tako, najbolj poljuden in razumljiv način.

Ponosni smo na mnoge uspehe in dosežke, ki smo jih v 2009 realizirali, obiskal nas je minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič, izvedli smo več nacionalnih konferenc in seminarjev, ter podelili nagrade kakovosti za področje IKT, učenja in poučevanja jezikov in Vseživljenjskega učenja. Uspelo nam je doseči izredno dobro končno porabo sredstev, namenjenih za Slovenijo, ohranjamo veljavo na domačem in mednarodnem področju, kjer smo aktivni in cenjeni člani več delovnih skupin in projektov. Tako Evropska komisija, kolegi iz 32 držav kot obe ministrstvi nas smatrata kot dobre sogovornike in nas imenujeta za nove in nove naloge, kar pomeni, da nam zaupajo doma in v Evropi.

Najbolj pa smo veseli in ponosni na pohvale zadovoljnih prijaviteljev in vseh izkušenj, ki so jih prinesle ideje, projekti in mobilnosti, ki smo jih na CMEPIUS-u tako ali drugače pomagali postaviti v življenje. Seveda se soočamo tudi z manj zadovoljnimi, saj je število kakovostnih prijav v Sloveniji še vedno veliko večje kot imamo na voljo sredstev, a vse to nas uči in nam pomaga pri našem razvoju in upamo, da bomo v našem nadaljnjem delu še boljši, še bolj uspešni in še bližje vsem, ki so Vam programi, ki jih izvaja CMEPIUS, namenjeni.

Vabljeni torej, da si preberete ali zgolj osvežite spomin na nekaj naših skupnih dosežkov v letu 2009.

Maja Mihelič Debeljak

direktorica

KAJ CMEPIUS JE IN KAJ POČNE

Javni zavod Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS, v nadaljevanju Center) je bil s sklepom Vlade Republike Slovenije (dne 28. 9. 2006) ustanovljen za opravljanje strokovno-tehničnih in administrativnih nalog za izvajanje programov Evropskih skupnosti za izobraževanje in usposabljanje ter zagotavljanje študijske mobilnosti, ki jih opravlja kot javno službo.

Center izvaja dejavnosti javne službe po obsegu in vsebini, določeni s Sklepom o ustanovitvi, ki se delijo na:

redno dejavnost (nacionalna agencija programov Evropskih skupnosti in programi mednarodne mobilnosti):

- program Vseživljenjsko učenje (4 podprogrami in 21 akcij),
- program Erasmus Mundus,
- štipendije (Fulbright, CEEPUS, bilateralna);

projektno dejavnost:

- program eTwinning,
- Bolonjske nacionalne skupine,
- Slovenski štipendijski sklad (NFM/EEA),
- EURAXESS (Informacijska podpora mobilnosti raziskovalcev);

podporne aktivnosti:

- konference, seminarji in drugi dogodki.

Pri uresničevanju nalog javne službe Center spoštuje naslednja načela: nepristranskost, preprečevanje konflikta interesov, načelo neprofitnosti in preglednosti delovanja.

I. REDNA DEJAVNOST CENTRA

1. PROGRAM VSEŽIVLJENJSKO UČENJE (VŽU)

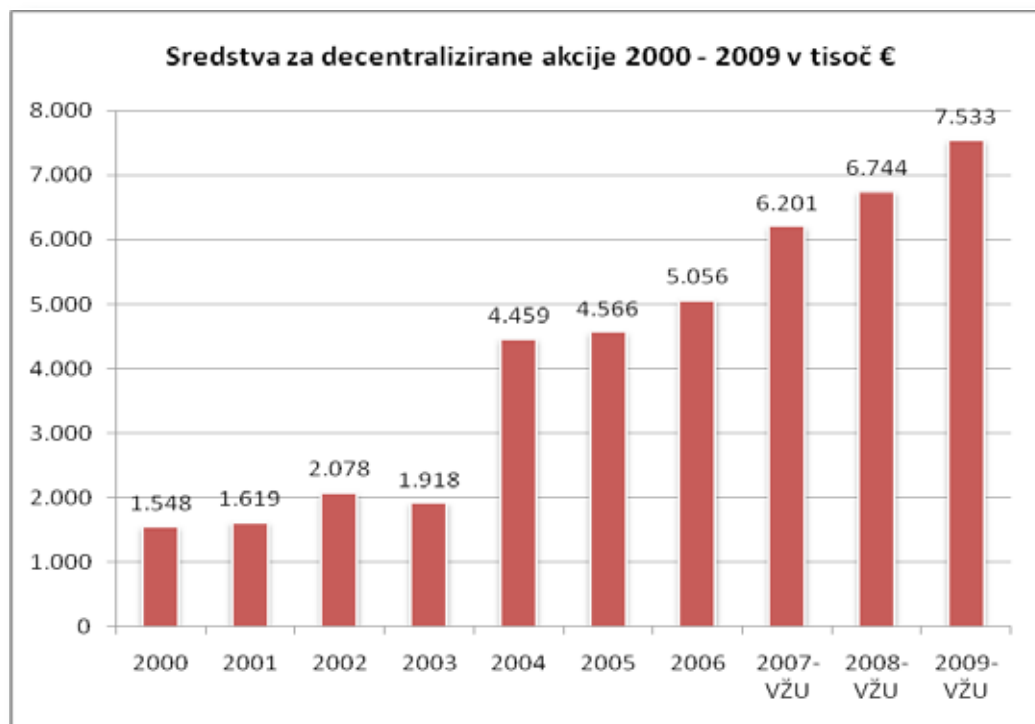
Program Vseživljenjsko učenje je osrednji program EU na področju izobraževanja in usposabljanja. Ustanovljen je bil za obdobje 2007–2013 s sklepom Evropskega parlamenta in Sveta in je naslednik programov Socrates in Leonardo da Vinci (2000–2006).

V programu lahko sodelujejo vse države članice EU (Avstrija, Belgija, Ciper, Češka republika, Danska, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija, Švedska, Velika Britanija, Bolgarija in Romunija), države članice EEA/EFTA (Islandija, Norveška, Luksemburg) ter Turčija. Hrvaška in Republika Makedonija v letih 2009 in 2010 že delno poskusno sodelujeta v nekaterih aktivnostih programa VŽU: v mobilnosti Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci in Grundtvig ter v študijskih obiskih.

V programu lahko sodelujejo številne ciljne skupine – od vzgoje in izobraževanja otrok v vrtcih do študentov, oseb na trgu dela, podjetij in izobraževalnih organizacij, društev, nevladnih organizacij in odraslih, ki se v svojem delovnem življenju in tretjem življenjskem obdobju ponovno vračajo k učenju.

Sredstva za program VŽU se iz leta v leto povečujejo. Za leto 2009 je bilo Sloveniji v začetku na voljo 7.100.000 EUR sredstev, na podlagi kakovosti prejetih prijav pa smo iz rezervnih sredstev lahko dodatno pridobili še 433.209 EUR sredstev za naše projekte. Tako so ob koncu leta sredstva za decentralizirane aktivnosti programa VŽU v Sloveniji znašala že 7.533.209 EUR.

Graf 1: Pregled višine sredstev, s katerimi v projektne namene razpolaga Center od leta 2000 dalje

*V obdobju 2000–2006 sta se izvajala programa Leonardo II in Socrates II, od leta 2007 dalje pa program Vseživljenjsko učenje (VŽU).

Z razpoložljivimi sredstvi v obliki različnih načinov partnerskega povezovanja, od vrtcev in šol do univerz in gospodarstva, letno sodeluje več kot 200 projektov. Na različna usposabljanja, izmenjave, študijska srečanja in pripravljalne obiske odide okoli 750 pedagoških in strokovnih delavcev (vključno z mentorji iz gospodarstva). Na študijske izmenjave, dolge v povprečju 4 mesece, odide letno več kot 1.300 udeležencev (študentov). Nekaj manj kot 800 mladih dijakov, študentov in mladih delavcev pa se povprečno 2 meseca praktično usposablja v tujih partnerskih institucijah v gospodarskih panogah.

Pregled dosežkov v letu 2009 po podprogramih programa VŽU

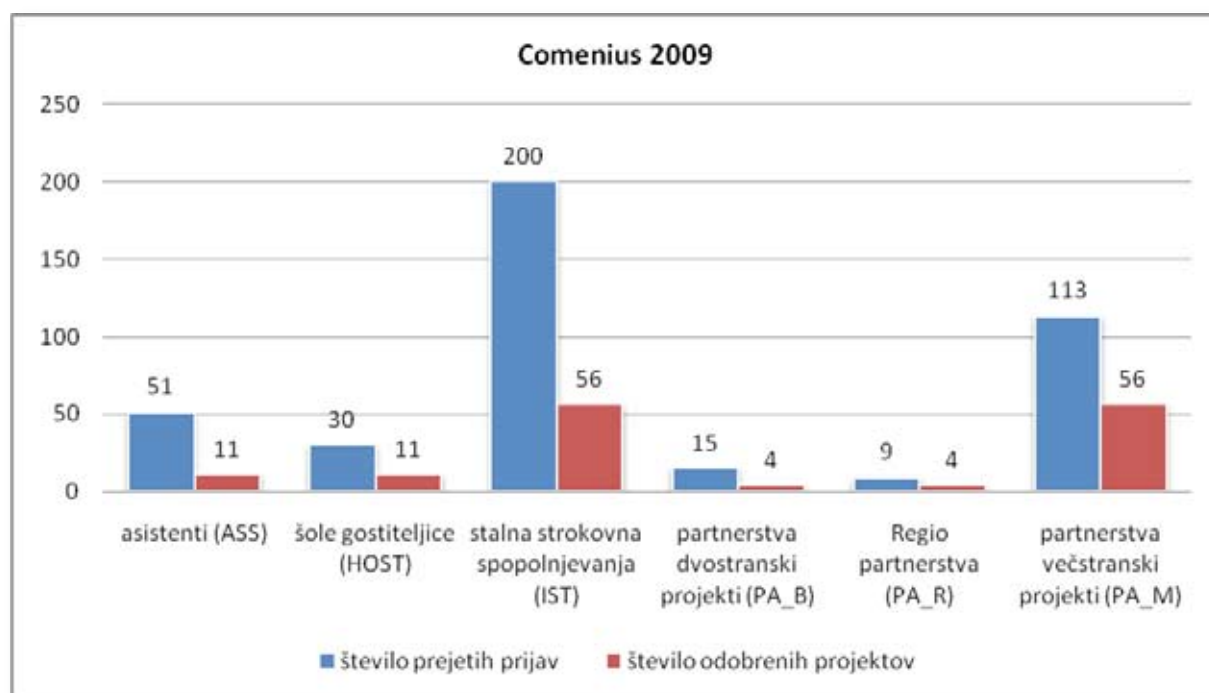
Zanimanje za sodelovanje v naših programih je bilo veliko tudi v letu 2009. Za sodelovanje smo skupaj prejeli kar 800 vlog, od tega 486 za mobilnost posameznikov, 247 za projektno sodelovanje in 58 za pripravljalne obiske in udeležbo na kontaktnih seminarjih.

Program VŽU – Comenius

Comenius je namenjen dvigu kakovosti šolskega izobraževanja v Evropi, omogoča spoznavanje in razumevanje evropske kulturne in jezikovne raznolikosti ter mladim pridobivanje osnovnih spretnosti in kompetenc, potrebnih za njihov osebni razvoj, za prihodnje zaposlovanje in za aktivno evropsko državljanstvo.

Zajema akcije, kot so **Nadaljnja izobraževanja in usposabljanja (IST)**, krajša usposabljanja v tujini, namenjena predvsem učiteljem in vzgojiteljem; **Comenius asistente (COM ASS)**, daljše namestitve za bodoče učitelje, ki svoje prve izkušnje s poučevanjem pridobivajo v vrtcih, osnovnih ali srednjih šolah v tujini.

Graf 2: Število prejetih in odobrenih projektov po akcijah Comenius 2009

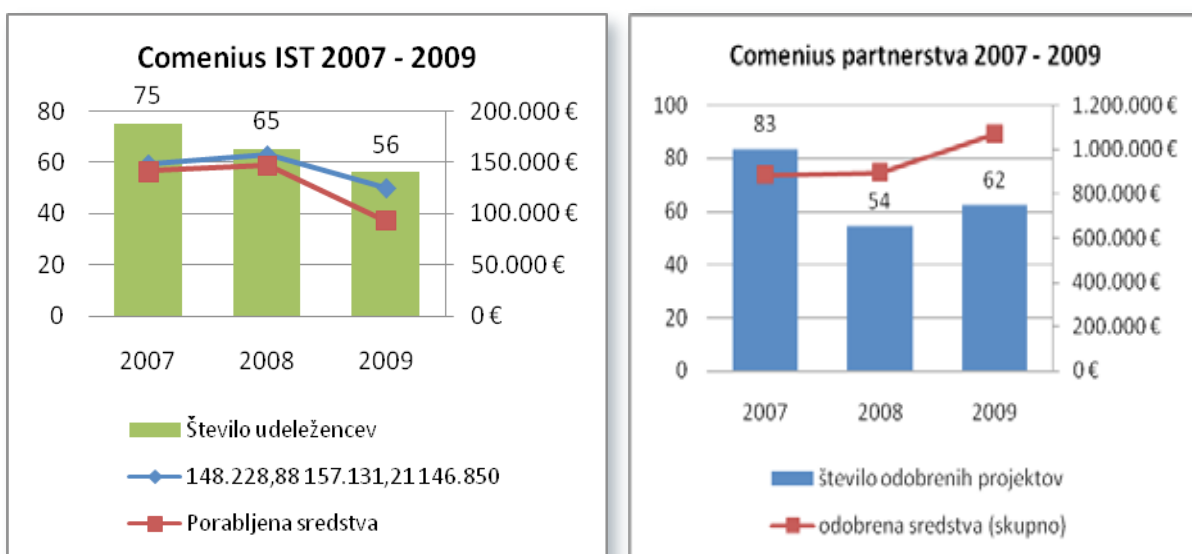

Šolska partnerstva v Comeniusu so lahko **dvostranska (PA_B)**, namenjena vsaj 10-dnevni recipročni izmenjavi učencev med partnerskima državama, **večstranska (PA_M)**, namenjena povezovanju in sodelovanju najmanj treh šol iz treh različnih držav na osnovi skupne teme, ter **Regio partnerstva (PA_R)**, namenjena povečanju evropske dimenzije šolskega izobraževanja in sodelovanju lokalnih in regionalnih šolskih oblasti.

Sem sodijo še **pripravljalni obiski (PV)**, namenjeni spoznavanju bodočih partnerjev in/ali pripravi projekta, ki podpirajo predvsem udeležbo na kontaktnih seminarjih v organizaciji nacionalnih agencij ali udeležbo na pripravljajalnih obiskih bodočih partnerjev.

Poseben del programa Comenius je **e-Twinning**, ki je namenjen podpori in spodbujanju uporabe sodobnih tehnologij v izobraževanju na ravni osnovnih in srednjih šol.

Graf 3: Pregled števila udeležencev/projektov v akcijah Comenius IST in Comenius partnerstva 2007–2009

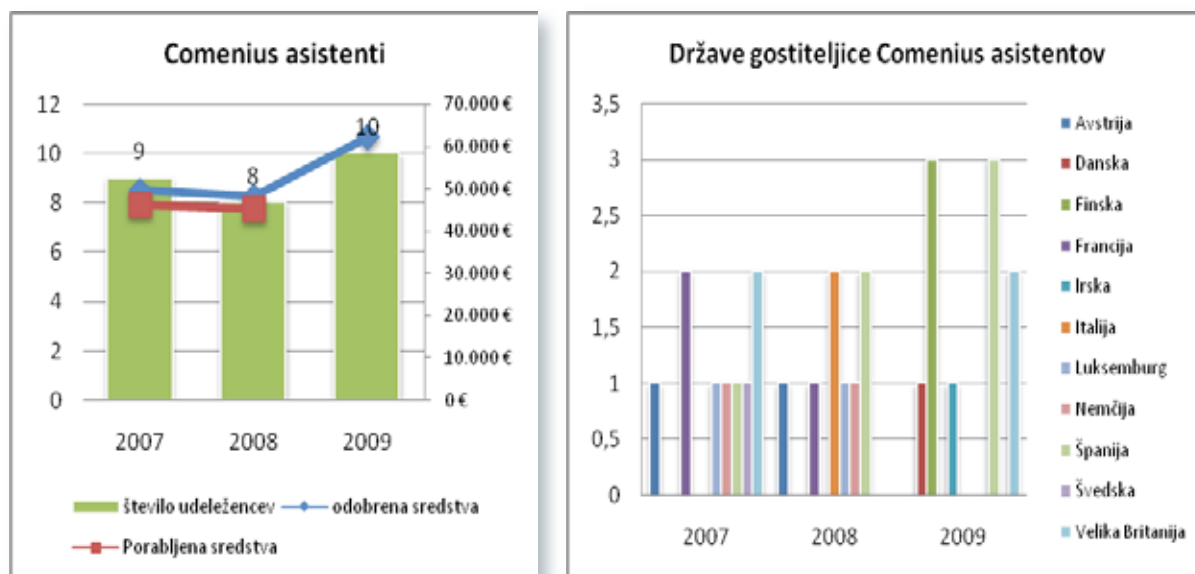
Za sodelovanje v programu Comenius je bilo izmed prejetih prijav odobrenih nekje med 20 do 50 odstotkov prejetih prijav. Veliko projektov smo morali kljub njihovi kakovosti zavrniti predvsem zaradi omejenih finančnih sredstev.

Ker sem v letošnjem letu skrbela za tri akcije v okviru programa Vseživljenjsko učenje, je bilo delo zelo zanimivo in dinamično.
Prehod iz akcije Leonardo da Vinci – Projekti mobilnosti, ki pokriva področje poklicnega izobraževanja in usposabljanja, na akcijo Comenius Nadaljnje izobraževanje in usposabljanje ter na prečni program Študijski obiski, mi je omogočil vpogled in poglobitev znanja o dveh različnih stopnjah izobraževalnega sistema in o možnostih vključevanja posameznikov in organizacij v mednarodno sodelovanje.
Ugotavljam, da so slovenski prijavitelji v naših programih tisti posamezni navdušenci, ki želijo prebiti led v izboljšanju kakovosti izobraževalnega prostora, ki se želijo 'odpreti' Evropi in svetu ter tisti, ki jim je mar za bodoči razvoj mladih v Sloveniji.
Potrditev tega so vsakoletna nacionalna priznanja Jabolka kakovosti, ki jih podeljujemo najboljšim projektom programa VŽU.
Trud tistih, ki ustvarjajo mednarodno zgodbo, se tako izpostavi in nagradi v sproščenem vzdušju dogodka podelitve.

Ob prevzemu akcije Comenius šolska partnerstva julija letos sem se najprej soočila z branjem poročil Comenius šolskih partnerstev. Začetni šok nad količino materiala, se je ob prebiranju posameznih poročil, umaknil navdušenju ob odkrivanju in spoznavanju pestrosti, inovativnosti, ustvarjalnosti in iznajdljivosti, ki jih je obrodilo mednarodno projektno sodelovanje. Paleta možnosti, ki jih nudi sodelovanje v Comenius partnerstvih, je tako pisana, da lahko prav vsak vrtec ali šola v Sloveniji v njih najde nekaj zase in tako naredi en korak več k razvoju lastne organizacije ter k razvoju celotnega slovenskega šolstva.

Urša Bajželj

Graf 4: Comenius asistenti v letih 2007–2009 (pregled števila udeležencev, sredstev ter držav obiska)

V akciji Comenius IST se je število udeležencev v skladu z nekoliko nižjimi sredstvi zmanjšalo. Obrestovala se nam je redna in sprotna analiza dejanskih stroškov udeležencev, saj se je tako v tretji razpisni rok (oktobra 2009) preneslo skoraj 10.000 EUR, kar je omogočilo, da smo v tem roku odobrili udeležbo še dodatnim osmim udeležencem oziroma skupno 56-im udeležencem v letu 2009 (graf 3).

Število prijav za Comenius asistente se je v letu 2009 povečalo na kar 51 zainteresiranih, kar je omogočilo izbor desetih res kakovostnih asistentskih namestitev v letu 2009. Glede na državo asistentske prakse se je povečalo zanimanje za asistentska mesta na Finskem, še naprej pa sta popularni tudi Španija in Velika Britanija.

Program VŽU – Erasmus

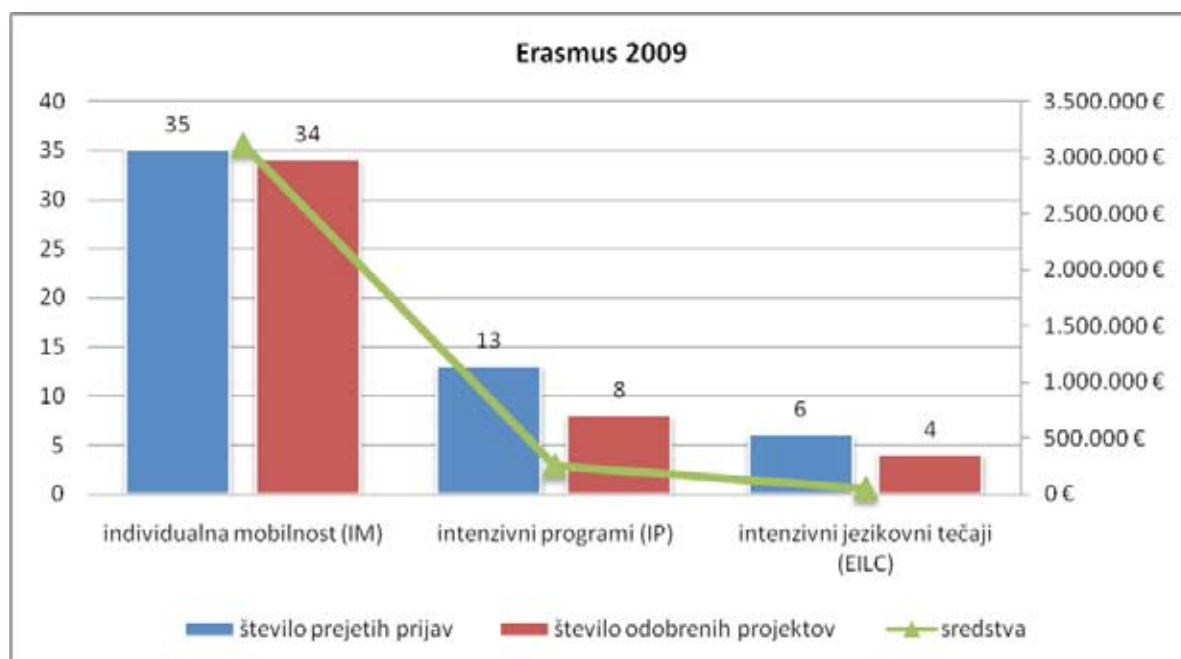
Erasmus nudi udeležencem terciarnega izobraževanja različne priložnosti na področju izobraževanja, poučevanja, usposabljanja, razvoja in sodelovanja v mednarodnem okolju.

Center v okviru programa Erasmus pokriva štiri akcije: Individualno mobilnost (IM), Intenzivne programe (IP), Intenzivne jezikovne tečaje (EILC) ter Pripravljalne obiske.

V letu 2009 smo na podlagi promocijskih aktivnosti razširjali informacije o možnostih, ki jih ponuja program Erasmus. Kljub temu da je program zelo prepoznaven med končnimi uporabniki, se vsako leto srečujemo z dejstvom da informacij in možnosti, ki jih program Erasmus ponuja ni nikoli preveč. Pomena mobilnosti, mednarodnega sodelovanja in povezovanja se vsako leto bolj zavedajo tudi institucije na področju terciarnega izobraževanja, zato jih vsako leto več sodeluje v programu Erasmus, kar nas na CMEPIUS-u zelo veseli. Tovrstno mednarodno povezovanje Slovenije z ostalimi državami sovpada s strategijo Evropske Komisije, ki jo je predvidena v Zeleni knjigi.

Aljoša Belcijan

Graf 5: Število prejetih in odobrenih prijav po akcijah Erasmus 2009

Individualna mobilnost (IM) je namenjena mednarodni izmenjavi študentov za študij in prakso ter zaposlenim za poučevanje in usposabljanje, izvajajo pa jo lahko institucije, ki so nosilke Erasmus univerzitetne listine (EUC). **Intenzivni programi (IP)** so kratki študijski programi (največkrat poletne šole), ki na enem mestu združijo študente in profesorje iz različnih visokošolskih institucij in držav, medtem ko **Intenzivni jezikovni tečajji (EILC)** ponujajo jezikovno predpripravo za Erasmus študente in Comenius asistente.

Pripravljalni obiski so, tako kot v drugih programih, namenjeni spoznavanju bodočih partnerjev in/ali pripravi projekta.

Tudi v programu Erasmus se je število prispelih in odobrenih projektov povečalo glede na leto prej. Ker je postopek izbora projektov v programu Erasmus nekoliko drugačen od postopka izbora v ostalih programih, je razmerje med prejetimi in odobrenimi projekti precej bolj ugodno, saj je v primeru projektov za Individualno mobilnost kar 97 odstotkov, za ostali dve kategoriji pa več kot 60 odstotkov.

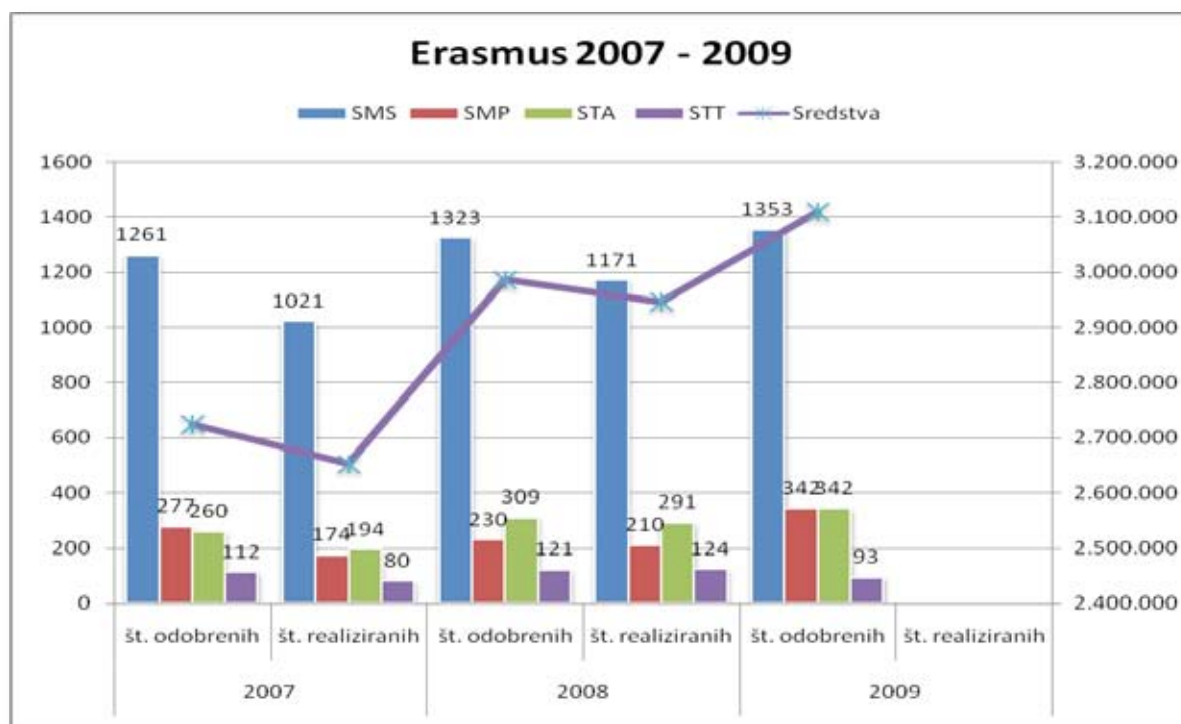
Število sodelujočih se je povečalo sorazmerno z razpoložljivimi sredstvi – predvsem pa je pomemben prirast števila študentov, ki odhajajo na praktično usposabljanje –, ki se je glede na leto 2008 že v številu prijavljenih mobilnosti povečalo iz 230 na 342, kar je kar 30 odstotkov več kot leto prej.

Leto 2009 je bilo naporno in polno sprememb, vendar je to, kot pri vseh dinamičnih procesih, naporen začetek boljše in prijaznejše prihodnosti.

Robert Marinšek

Graf 6: Erasmus mobilnost v letih 2007–2009

(Pogodbe za leto 2009 še niso zaključene, zato ni podatka o porabi v letu 2009.)

SMS – mobilnost študentov za študij; SMP – mobilnost študentov za prakso; STA – mobilnost zaposlenih za poučevanje; STT – mobilnost zaposlenih za usposabljanje

Program VŽU – Leonardo da Vinci

Leonardo da Vinci bogati ponudbo poklicnega izobraževanja in usposabljanja s pomočjo mednarodnega sodelovanja, podpira povezovanje socialnih partnerjev in razvoj konkurenčnosti z vlaganjem v znanje delovne sile in izvedbo evropskih politik.

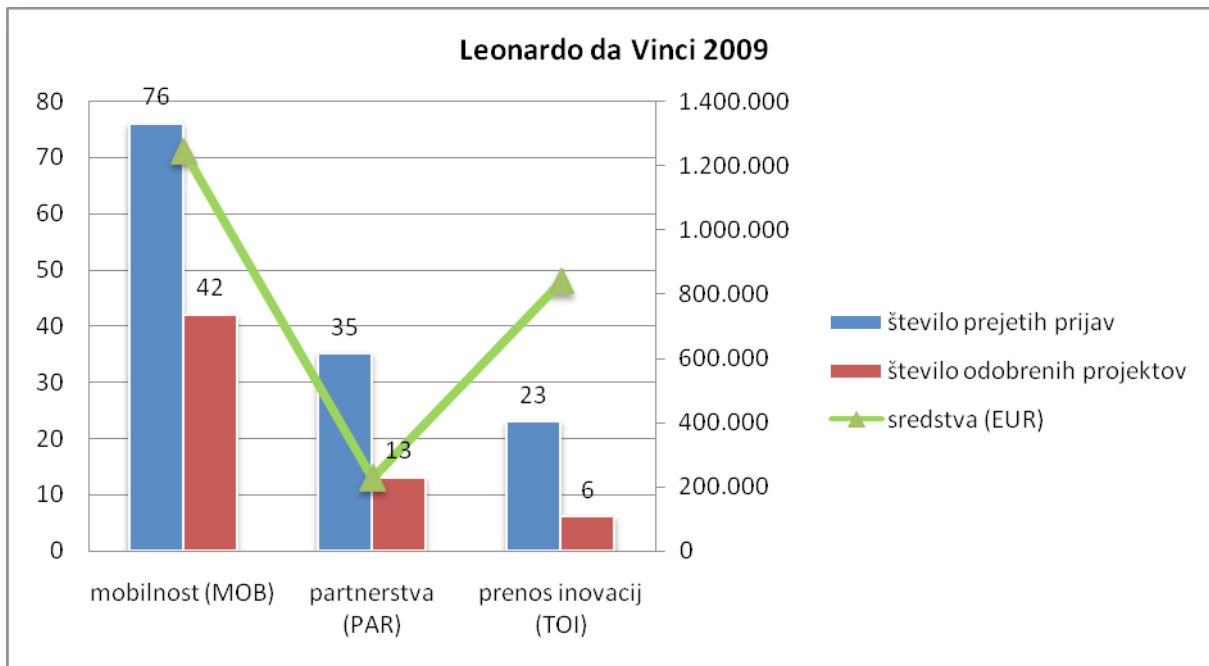
Akcije, ki jih zajema, so Projekti mobilnosti, Partnerstva in Prenos inovacij.

Projekti mobilnosti (MOB) podpirajo mednarodno usposabljanje dijakov (IVT), oseb na trgu dela (PLM) in izmenjave izkušenj strokovnih delavcev (VET PRO) v poklicnem izobraževanju. **Projekti partnerstev** povezujejo izobraževalne ustanove ter podjetja in socialne partnerje v administrativno manj zahtevnih projektih, privedejo pa do oprijemljivih in uporabnih rezultatov. **Projekti prenosa inovacij** pa so večstranski projekti, ki prispevajo h kakovosti in privlačnosti ponudbe poklicnega izobraževanja in usposabljanja, podpirajo prenos inovativnih rešitev ter razvoj evropske dimenzije v poklicnem izobraževanju in usposabljanju.

Pripravljalni obiski so tako kot v ostalih programih namenjeni spoznavanju bodočih partnerjev in/ali praktični pripravi projekta.

V programu, ki pokriva področje poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, se je število prejetih in odobrenih projektov nekoliko stabiliziralo, saj je bilo veliko pozornosti posvečene spodbujanju večjih in bolj sistemskih projektov, ki bi zajemali tudi večje število sodelujočih posameznikov.

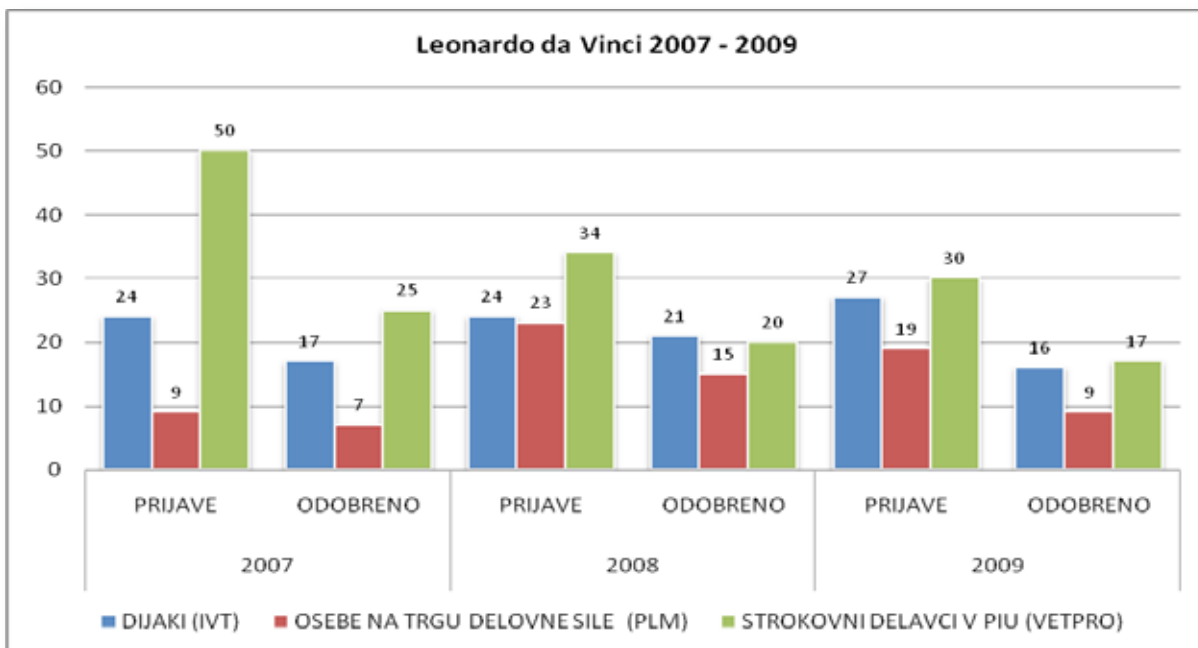
Graf 7: Število prejetih in odobrenih prijav ter sredstev po akcijah Leonardo 2009

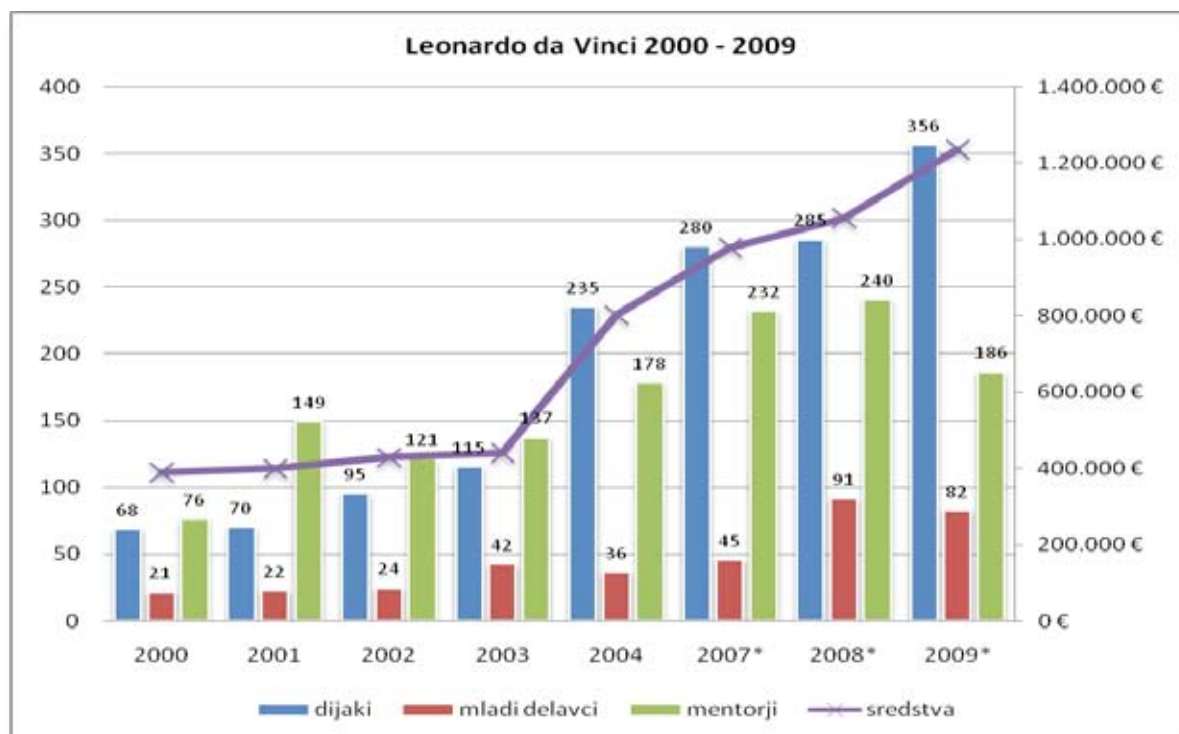
Glede na posamezno akcijo programa je še vedno največ prijav za Projekte mobilnosti, kjer je odobrenih projektov okoli 55 odstotkov, medtem ko je glede na razpoložljiva sredstva v Leonardo partnerstvih in Prenosu inovacij odobrenih okoli 30 odstotkov projektov.

Pregled razpoložljivih sredstev in s tem števila udeleženih oseb v Leonardo mobilnosti je razviden iz grafa 9. Število mobilnosti je kot pričakovano raslo sorazmerno z rastjo razpoložljivih sredstev, zaznati pa je upad števila učiteljev in mentorjev, ki so odhajali v tujino na usposabljanja.

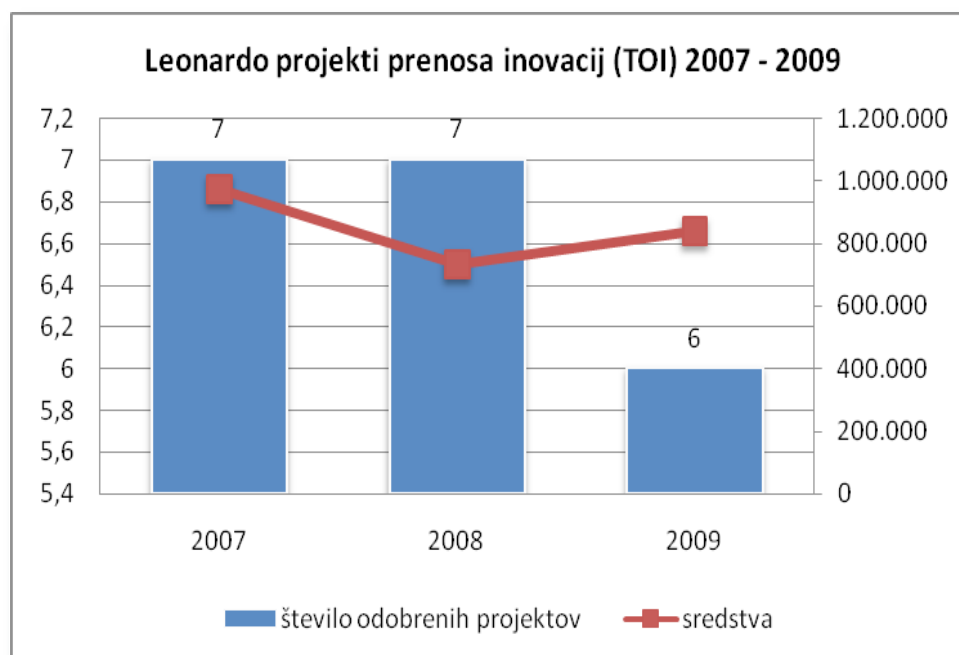
Graf 8: Leonardo mobilnost v letih 2007–2009

Graf 9: Pregled sredstev mobilnosti in števila udeležencev v programu Leonardo 2000–2009* (pogodbe za leto 2009 še niso zaključene, zato je za leta 2007, 2008 in 2009 podana ocena)

Graf 10: Število odobrenih projektov ter razpoložljivih sredstev za akcijo Leonardo Prenos inovacij (TOI) 2009

Leto 2009 bo označeno kot osebna prelomnica, saj sem prevzela vodenje sektorja poklicnega izobraževanja in koordinacijo projektov partnerstev ter prenosa inovacij. V tem letu so se zaključili prvi projekti Prenos inovacij in lahko rečemo, da so bili projekti zelo uspešni in so prinesli dobre rezultate. Aktivnost se je kljub svoji zahtevnosti izkazala za zelo privlačno in je na razpis prispelo res veliko kakovostnih prijav. Tudi projekti Partnerstva so se potrdili kot privlačna aktivnost, še posebej zaradi svoje vsebinske odprtosti in nezahtevnega administrativnega vodenja.

Program VŽU – Grundtvig

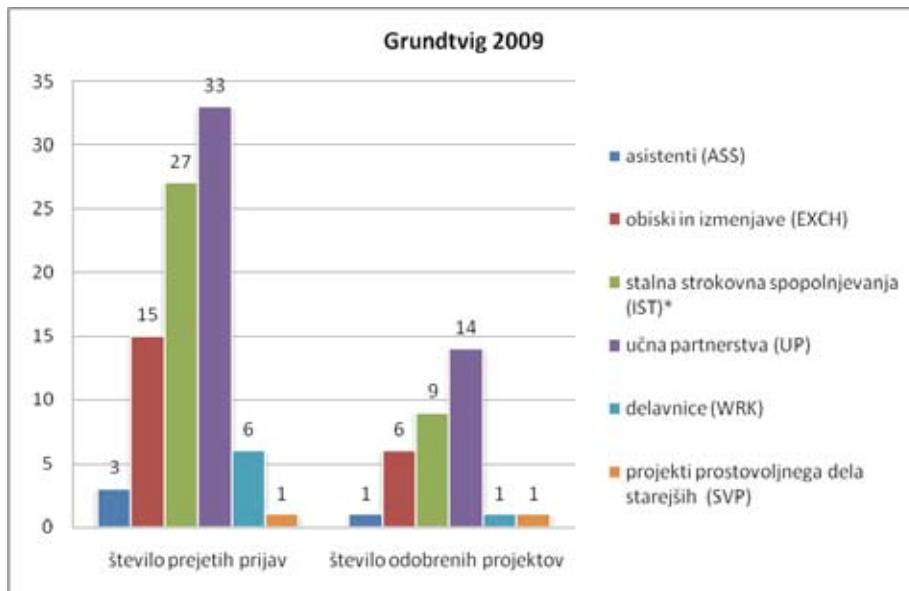
Grundtvig pokriva izobraževalne potrebe osebja v vseh oblikah izobraževanja odraslih (formalno, neformalno, priložnostno) ter organizacij, ki izvajajo, omogočajo ali sistemsko urejajo to izobraževanje. Priložnosti za neformalno učno izkušnjo so dostopne tudi učečim se odraslim.

Podobno kot program Comenius tudi Grundtvig vključuje akcije, kot so nadaljnja izobraževanja in usposabljanja (IST), krajša usposabljanja v tujini, namenjena predvsem učiteljem in vzgojiteljem, ter Grundtvig asistente (ASS), daljše namestitve za asistente ki delujejo ali bodo delovali na področju izobraževanja odraslih.

Učna partnerstva podpirajo sodelovanje med organizacijami iz najmanj treh različnih držav, ki omogočajo ali izvajajo izobraževanje odraslih, pripravljalni obiski pa pomagajo pri spoznavanju bodočih partnerjev in/ali pripravi projekta.

Nove akcije so obiski in izmenjave, to so do nekajtedenski delovni obiski posameznikov, ki potekajo v obliki neformalnega usposabljanja (npr. spremljanje poteka dela) ter udeležbe na evropski konferenci ali seminarju; projekti prostovoljnega dela starejših, ki podpirajo dvostransko evropsko sodelovanje med organizacijama iz dveh različnih držav, ki omogočata ali izvajata izobraževanje odraslih. Jedro sodelovanja predstavljajo izmenjava prostovoljcev – oseb, starejših od 50 let – ter Grundtvig delavnice, ki podpirajo izvedbo in udeležbo na nekajdnevni evropski delavnici, ki ni vezana na strokovno in poklicno usposabljanje udeležencev. Z novimi akcijami se je v programu Grundtvig v letu 2009 praktično podvojilo število akcij znotraj programa.

Graf 11: Število prejetih in odobrenih prijav po akcijah Grundtvig 2009

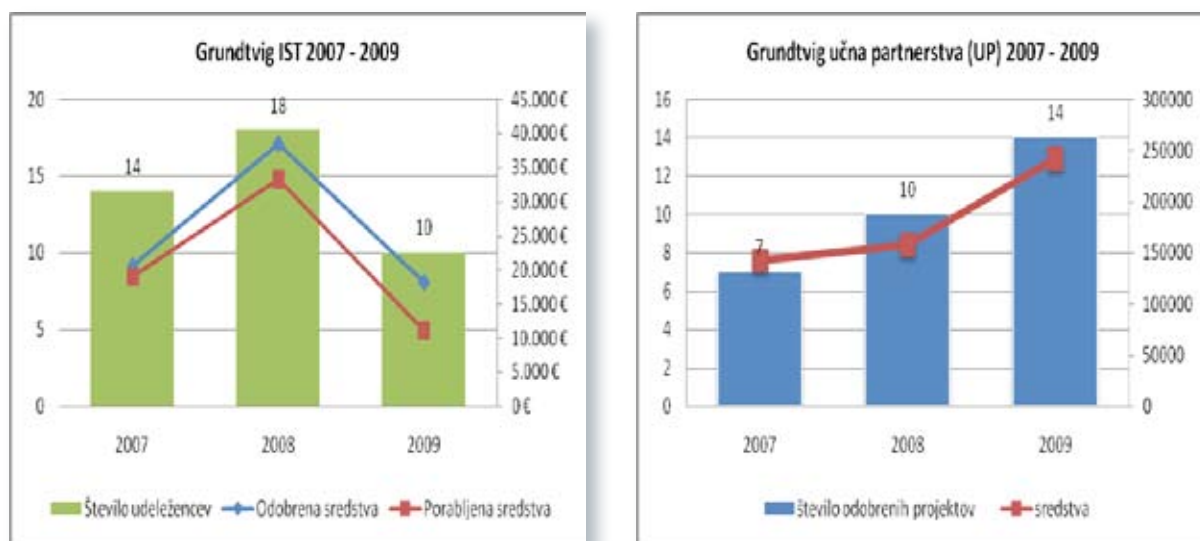
Grundtvig je v letu 2009 doživel velike spremembe. Od treh akcij v preteklih dveh letih programa VŽU je sedaj njegova zgodba zgodba sedmih akcij. Žal pa ostaja zgodba proračuna skorajda nespremenjena. Upam, da ne za dolgo. Predvsem je bila dobrodošla akcija Delavnice, s katero je Grundtvig končno odprl nišo za pridobitev neformalne učne izkušnje učečim se odraslim. Do sedaj je bil prvenstveno, in še vedno je, njegov namen, da podpre razvoj infrastrukture na področju izobraževanja odraslih. Z drugimi besedami, da podpre strokovni razvoj tistih, ki delajo z osebami iz občutljivih družbenih skupin in obrobnih družbenih okolij, zlasti starejšimi osebami in tistimi, ki so zapustile izobraževanje brez osnovnih kvalifikacij. Grundtvig se je ponovno izkazal za enega izmed zelo priročnih podpornih orodij za prvo spogledovanje z evropskim prostorom na področju izobraževanja odraslih.

Simona Mehle

Glede na to, da so razpoložljiva sredstva ostala skoraj enaka kot leto poprej, je bilo sredstev za nekatere nove akcije zelo malo. Kljub temu smo glede na kakovostne projekte, ki smo jih prejeli, lahko pridobili dodatna sredstva iz rezervnih sredstev Evropske komisije, s čimer so se razpoložljiva Grundtvig sredstva povečala za skoraj 80 odstotkov.

Število učnih partnerstev (graf 11) se je glede na prejšnja leta precej povečalo, tudi na podlagi evropske strategije programa Grundtvig, da se za projekte partnerstev nameni med 60 in 75 odstotkov vseh sredstev. Deloma zaradi tega, predvsem pa zaradi vpeljave številnih novih akcij, so se zmanjšala sredstva, ki so bila na voljo za akcijo Grundtvig IST, in sicer za tretjino vrednosti glede na leto 2008, število sodelujočih pa skoraj za polovico.

Graf 12: Grundtvig IST in Učna partnerstva v letih 2007–2009

Prečni program VŽU – Študijski obiski

Študijski obiski so del Prečnega programa, ki spada med decentralizirane aktivnosti in s tem v pristojnost nacionalne agencije. Namen študijskih obiskov je predvsem razvoj medsebojnega razumevanja sistemov izobraževanja in usposabljanja ter izmenjava izkušenj in dobrih praks med tistimi, ki sprejemajo odločitve, izvajalci in strokovnjaki.

Predmet študijskega obiska je aktualna tema s področja izobraževanja in usposabljanja. Na študijskem obisku udeleženci intenzivno razpravljajo in izmenjujejo informacije o temi obiska. Pridružijo se jim tudi predstavniki šolskih oblasti in institucij države gostiteljice. Udeleženci skupaj pripravijo tudi skupinsko poročilo, po zaključenem obisku pa delijo ugotovitve in nova znanja s svojimi kolegi in okoljem.

Organizacija študijskih obiskov

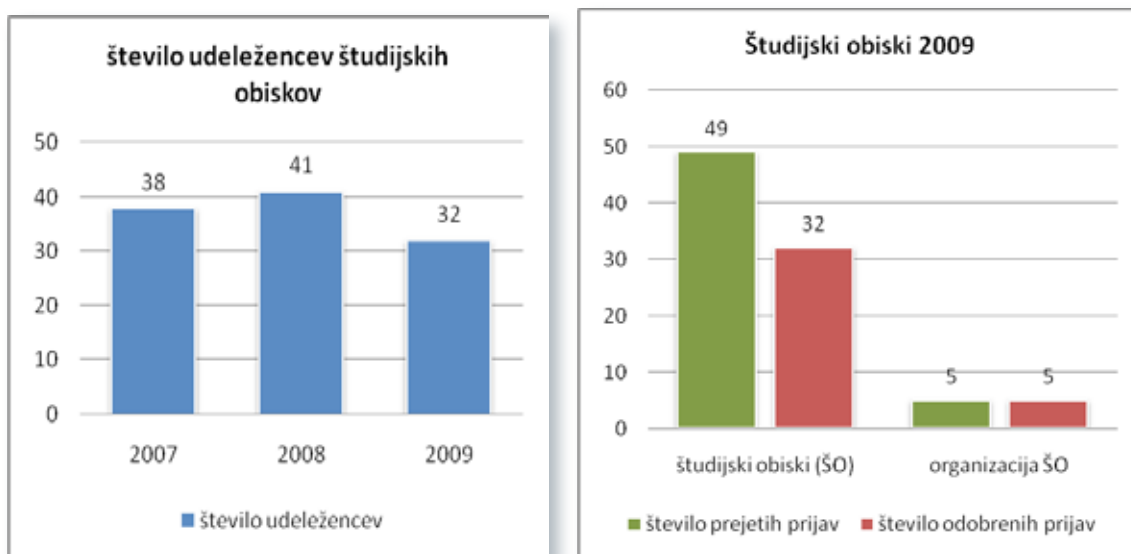
V letu 2009 so bile za izvedbo mednarodnih študijskih obiskov (nekdanji Arion in CEDEFOP) izbrane 3 organizacije, in sicer: Gimnazija Ptuj s temo *Evropska in globalna dimenzija v izobraževanju*; Ljudska univerza Ptuj s *Q-school*; IKT-podpora za kakovostno šolo ter Društvo specialnih pedagogov s temo *Izzivi študentov in odraslih s posebnimi potrebami in njihova integracija na trg dela*. Dva predvidena študijska obiska, ki naj bi jih poleg zgoraj omenjenih

tudi organizirali v letu 2009, sta imela žal premalo prijavljenih udeležencev in smo jih morali v skladu s pravili programa odpovedati.

V letu 2009 se je število udeležencev v akciji Študijski obiski nekoliko zmanjšalo glede na leti 2007 in 2008.

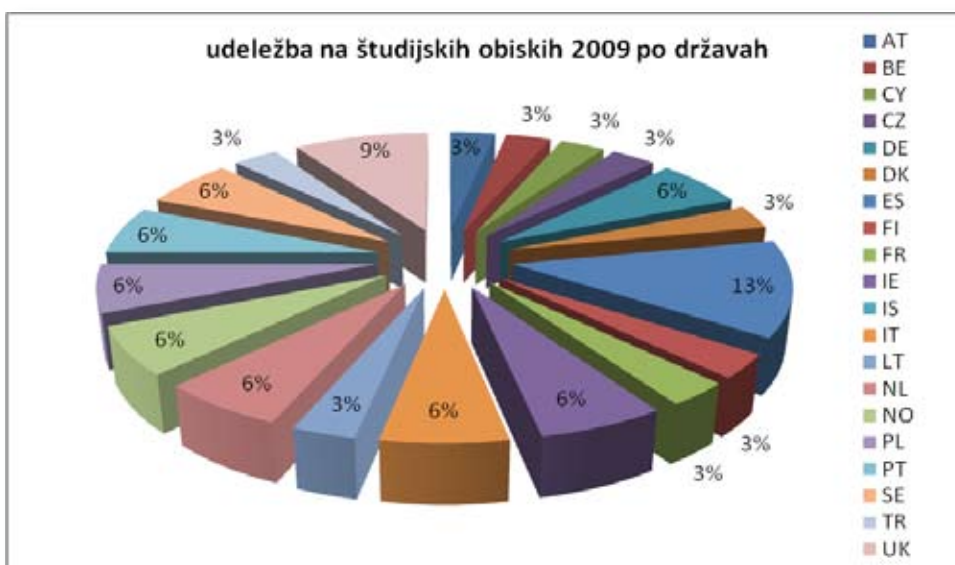
Izmed 49 prejetih vlog za študijske obiske jih je bilo odobrenih 32, saj so se na zahtevo Evropske komisije glede na leto 2008 upravičena sredstva za bivanje povečala iz 70 na 75 odstotkov vrednosti evropskih dnevnic, posledica česar je bilo manjše število udeležencev. Za organizacijo študijskih obiskov v Sloveniji smo prejeli pet prijav in vse so bile odobrene.

Graf 13: Pregled akcije Študijski obiski v letih 2007–2009

Glede izbire države obiska še vedno nekoliko prednjačita Španija in Velika Britanija, vendar precej manj kot prejšnja leta. Prav tako je tudi zanimanje za obiske v ostalih državah razmeroma enakomerno porazdeljeno.

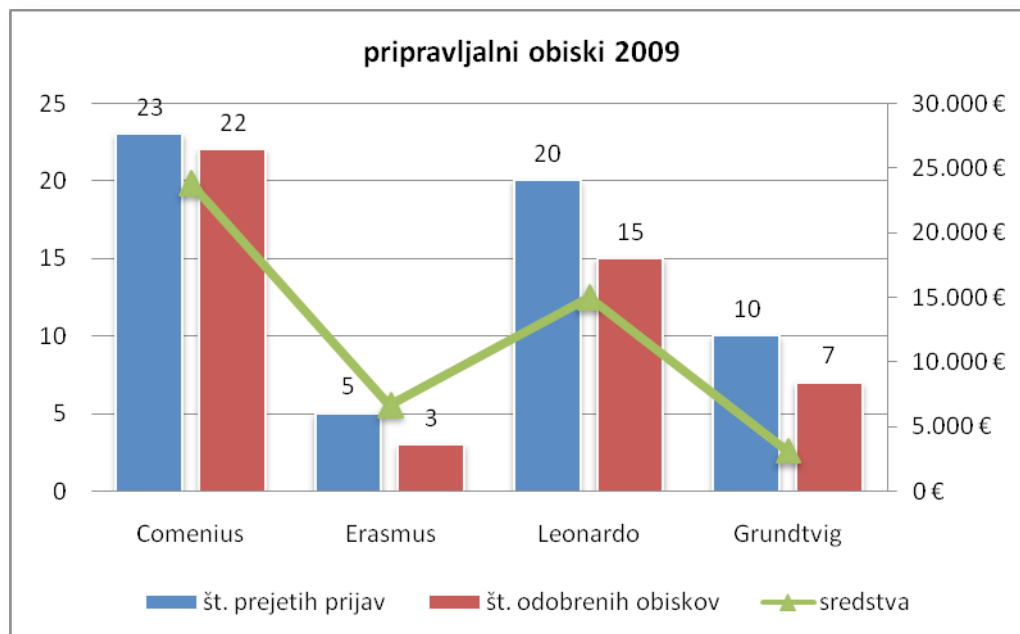
Graf 14: Pregled držav obiska v akciji Študijski obiski v letu 2009

Program VŽU – Pripravljalni obiski

Pripravljalni obiski so srečanja, ki bodočim projektnim partnerjem omogočijo, da določijo cilje projekta in vloge posameznih partnerjev, pripravijo delovni načrt in prijavo ter spoznajo partnerske organizacije, njihove cilje in način dela. Sem sodijo tudi prijave za sofinanciranje udeležbe na kontaktnih seminarjih.

Graf 15: Pregled števila prejetih in odobrenih prijav za udeležbo na pripravljajalnih obiskih

Dosežki v letu 2009 glede na obliko sodelovanja v programu VŽU

Glede na oblike sodelovanja v programu Vseživljenjsko učenje ločimo tri glavne oblike sodelovanja:

- ® **Mobilnost** – je aktivnost, katere glavni namen je omogočiti posamezniku osebni, študijski ali poklicni razvoj z mednarodno dimenzijo (v tujini). Mobilnosti so lahko različne po dolžini in namenu (krajše spopolnjevanje, strokovni obisk, študij in praksa v tujini...). Prav tako lahko ločimo mobilnost posameznikov v obliki individualnih prijav ter mobilnost posameznikov v obliki projektov.
- ® **Partnerstva** – so administrativno manj zahtevni projekti, ki, razen izjem, povežejo vsaj tri partnerske organizacije iz vsaj treh držav. Projekt se oblikuje na osnovi skupne teme, poudarek je na medsebojnem in mednarodnem sodelovanju.
- ® **Večstranski projekti** – so zahtevnejše oblike projektov, ki zahtevajo večjo strokovnosti ter tudi znanje in izkušnje s področja vodenja projektov, komunikacijo in nadzor nad mednarodnimi partnerji in finančno načrtovanje. V decentralizirani obliki v ta sklop spadajo le Projekti prenosa inovacij (ToI) v programu Leonardo da Vinci, na ravni centraliziranih aktivnosti pa so na voljo v vseh štirih sektorskih programih.

Kar 80 odstotkov vseh sredstev programa je namenjenih decentraliziranim aktivnostim, za katere smo v Sloveniji v letu 2009 namenili približno 7,5 milijona EUR.

Glede na obliko aktivnosti lahko medsebojno primerjamo nekatere aktivnosti in ciljne skupine med posameznimi programi.

Mobilnost v programu VŽU

Mobilnost posameznikov lahko razdelimo v dve obliki oz. akciji: mobilnost posameznikov v obliki individualni prijav ter mobilnost posameznikov v obliki projektov za več udeležencev (Erasmus in Leonardo da Vinci). Precej mobilnosti zajemajo tudi Comenius Šolska partnerstva, ki vključujejo mobilnost dijakov ter učiteljev in ravnateljev. Žal imamo za to zadnjo mobilnost za zadnja tri leta podatke le v skupnih številkah (dijaki in učitelji skupaj), vendar bomo v letu 2010 začeli z zbiranjem podatkov ločeno, saj ti podatki pomembno vplivajo na statistiko mobilnosti dijakov in učiteljev v Sloveniji.

Mobilnost posameznikov v obliki individualni prijav

Spodnja tabela prikazuje število projektov ter odobrena sredstva v vseh akcijah Individualne mobilnosti v okviru programa VŽU. Akcije so navedene od leve proti desni, od akcije z največ razpoložljivimi sredstvi do tiste z najmanj sredstvi.

Tabela 1: Pregled razpoložljivih sredstev, odstotka odobrenih prijav ter števila udeležencev v akcijah Comenius in Grundtvig Individualna mobilnost

	COM Stalna strokovna spopolnjevanja (IST)*	COM asistenti (ASS)	Študijski obiski (ŠO)	GRU Stalna strokovna spopolnjevanja (IST)*	GRU Obiski in izmenjave (EXCH)	GRU asistenti (ASS)
	COM IST	COM ASS	ŠO	GRU IST	GRU EXCH	GRU ASS
Sredstva (EUR)	146.850	62.224	46.000	17.701	10.933	6.715
Odstotek odobrenih	28 %	20 %	65 %	33 %	40 %	33 %
Število udeležencev	56	10	32	9	6	1

Iz tabele 1, ki prikazuje razmerje med odstotkom odobrenih prijav ter razpoložljivimi sredstvi, je razvidno, da ima v akcijah, ki imajo za to največ sredstev, dejansko možnost izbora dobra tretjina prijavljenih (v akciji Comenius IST) oziroma vsak peti prijavljen v akciji Comenius asistenti. Tako je v Grundtvig akcijah, kjer so razpoložljiva sredstva precej manjša kot v programu Comenius, možnost posameznika, da bo njegova prijava na mobilnost financirana, dejansko večja kot možnost kolegov, ki so se prijavili v iste akcije v program Comenius. Največji odstotek odobrenih prijav glede na prejete prijave je v programu Študijski obiski, kjer je verjetnost, da bo prijava odobrena, kar 65-odstotna.

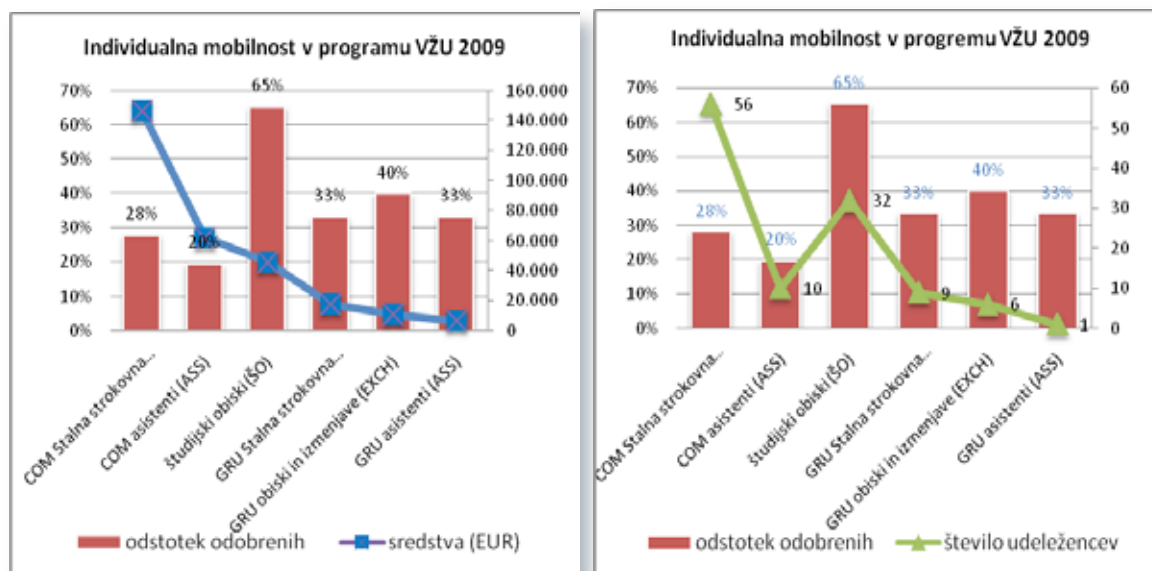
Lepo se je bilo po triletnem premoru vrniti nazaj na CMEPIUS. Kljub številnim spremembam in novim sodelavcem je vzdušje še vedno ostalo kot včasih, polno elana, kreativnosti in želja, da skupaj pomagamo našim prijaviteljem do čim boljših rezultatov.

Alenka Flander

Graf 16 prikazuje razmerje med sredstvi, možnostjo izbora ter številom udeležencev. Tu je število udeležencev v akcijah Asistenti (Comenius in Grundtvig) precej nižje glede na razpoložljiva sredstva predvsem zato, ker gre tu za daljše mobilnosti (do enega leta), medtem ko mobilnosti v akciji IST trajajo do največ 6 tednov, v povprečju pa okoli 2 tedna.

Graf 16: Razmerje med odstotkom odobrenih vlog ter razpoložljivimi sredstvi oziroma številom udeležencev

Zanimiva je tudi primerjava med akcijama Comenius in Grundtvig IST v letih 2007–2009, ki jo prikazuje graf 17.

Medtem ko je v Comeniusu že od leta 2007 razmeroma stalen trend upadanja števila udeležencev (okoli 15-odstotni upad na leto), je bilo v Grundtvigu v letu 2008 nekoliko več sodelujočih, v letu 2009 pa je ta številka padla na skoraj polovico iz leta 2008 oziroma tretjino iz leta 2007.

Prav tako obstaja v akciji IST med programoma precejšnja razlika glede držav, v katere odhajajo udeleženci. V programu Comenius je še vedno v veliki večini interes obiska seminarja ali tečaja v Veliki Britaniji (63 odstotkov vseh udeležencev), na drugem mestu je Nemčija s komaj 9 odstotkov vseh udeležencev.

Leto 2009 na CMEPIUSu

bom opisal naših začetnic:

C kot CMEPIUS - organizacija, kjer sem v letu 2009, preživel veliko veliko časa.

M kot MOBILNOST - pomeni aktivnost za katere finančni del skrbim in je seveda zaznamovala v celoti moje leto 2009.

E kot ENTER - tipko, ki sem jo v letu 2009 največkrat stisnil na tipkovnici.

P kot PIKNIK - edinstven družabni dogodek, ki bi jih lahko bilo več.

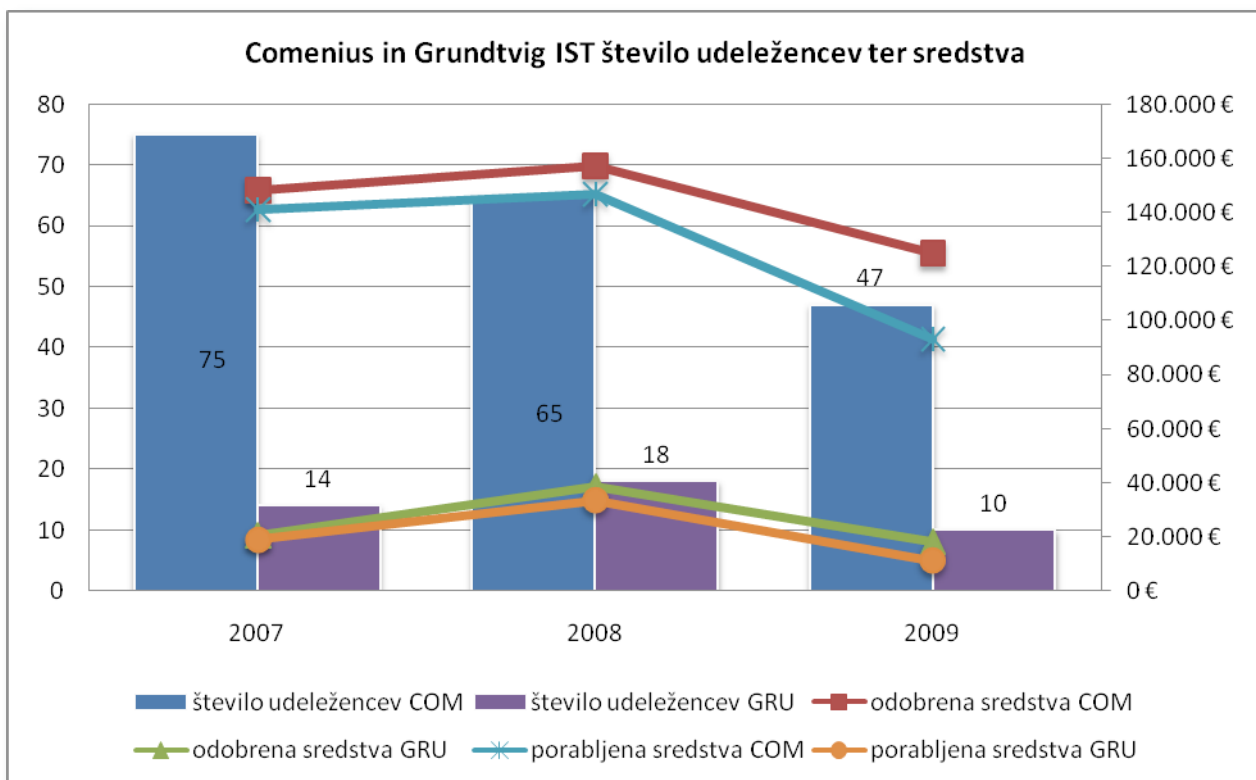
I kot IDEJA - bilo jih veliko v letu 2009, nekaj dobrih, nekaj slabih, nekaj dobrih neuresničenih in nekaj slabih uresničenih in seveda obratno...

U kot USPEŠNO - leto 2009 bi ocenil uspešno, leto 2010 bo zelo uspešno.

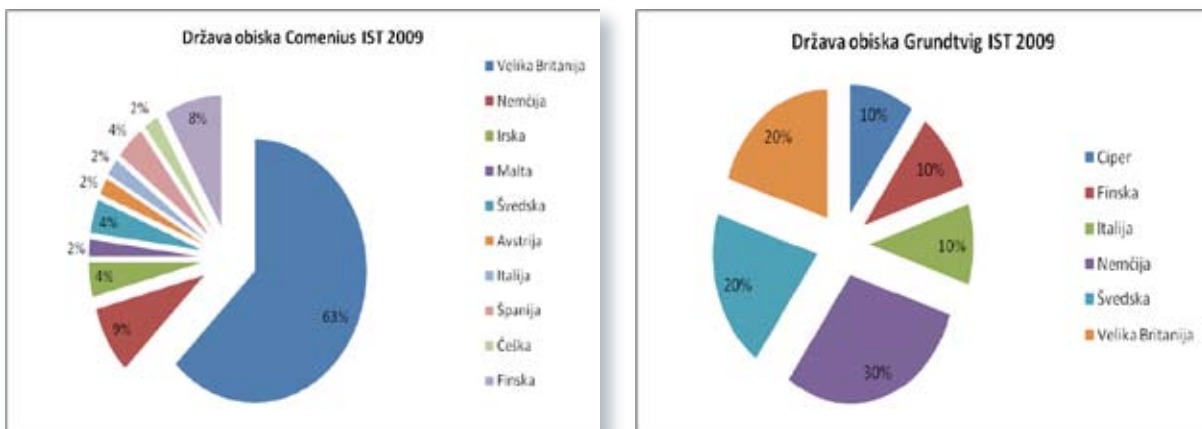
Borut Korada

S kot SODELAVCI - brez dobrih sodelavcev ni dobrega počutja pri delu in jaz sem se v letu 2009 zelo dobro počutil.

Graf 17: Comenius in Grundtvig IST glede na odobrena in porabljena sredstva ter število udeležencev

Graf 18: Udeležba v akcijah Comenius in Grundtvig IST glede na državo obiska v letu 2009

V Grundtvigu je razmerje med državami obiska bolj enakomerno razporejeno, pri čemer je najbolj zastopana država Nemčija (30 odstotkov), medtem ko se je enako število udeležencev udeležilo seminarjev in tečajev na Cipru in v Veliki Britaniji (20 odstotkov).

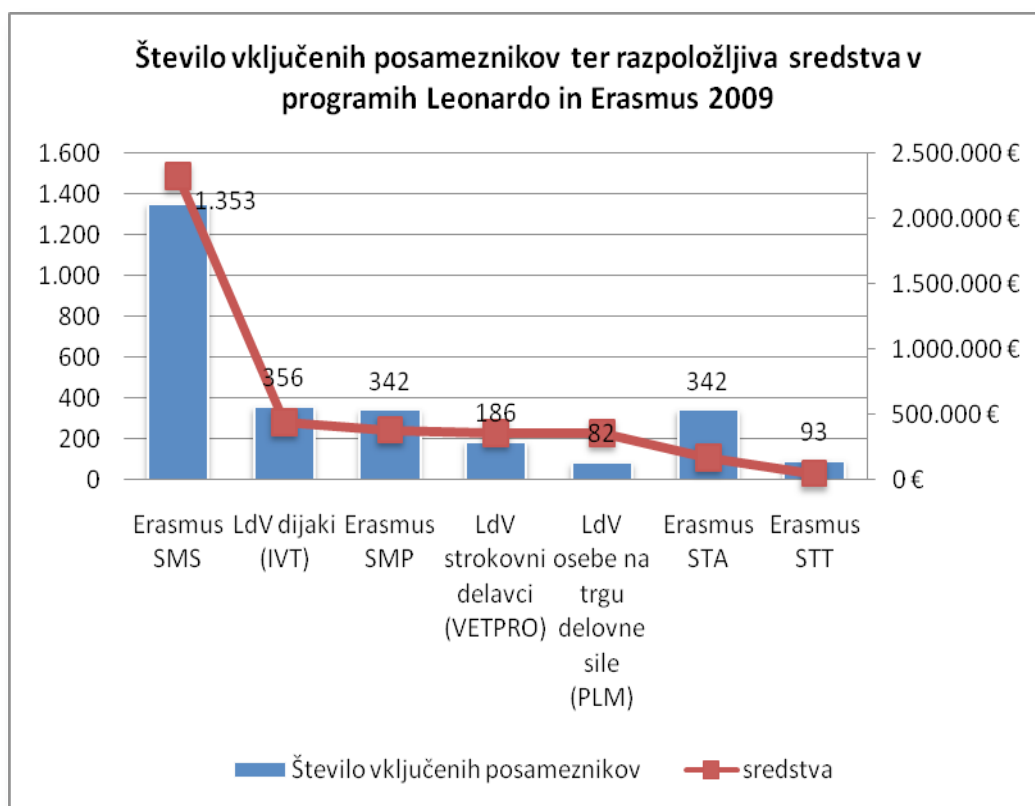
Kot vsako, je bilo tudi leto 2009 na CMEPIUS-u zelo pestro, tokrat zaznamovano predvsem s kadrovske spremembami. Ekipa se je povečala, nekateri so odšli, prišli so novi, nekateri pa smo se podali novim izzivom naproti. Na tem mestu bi se zahvalila sodelavkam in sodelavcem, še posebno pa vodstvu, in kolegoma v pisarni, za vso nudeno podporo pri zaključku študija.

Urška Šraj

Mobilnost posameznikov v obliki projektov

Graf 19 nam prikazuje število posameznikov, ki so vključeni v posamezne akcije teh dveh programov.

Graf 19: Število posameznikov v akcijah mobilnosti v obliki projektov v letu 2009

Partnerstva in večstranski projekti v programu VŽU

Če celostno pogledamo projekte v vseh akcijah programa VŽU, ki ne pomenijo mobilnosti, se izkaže, da smo za to vrsto projektov prejeli skupno 254 prijav, od katerih jih je bilo 111 odobrenih.

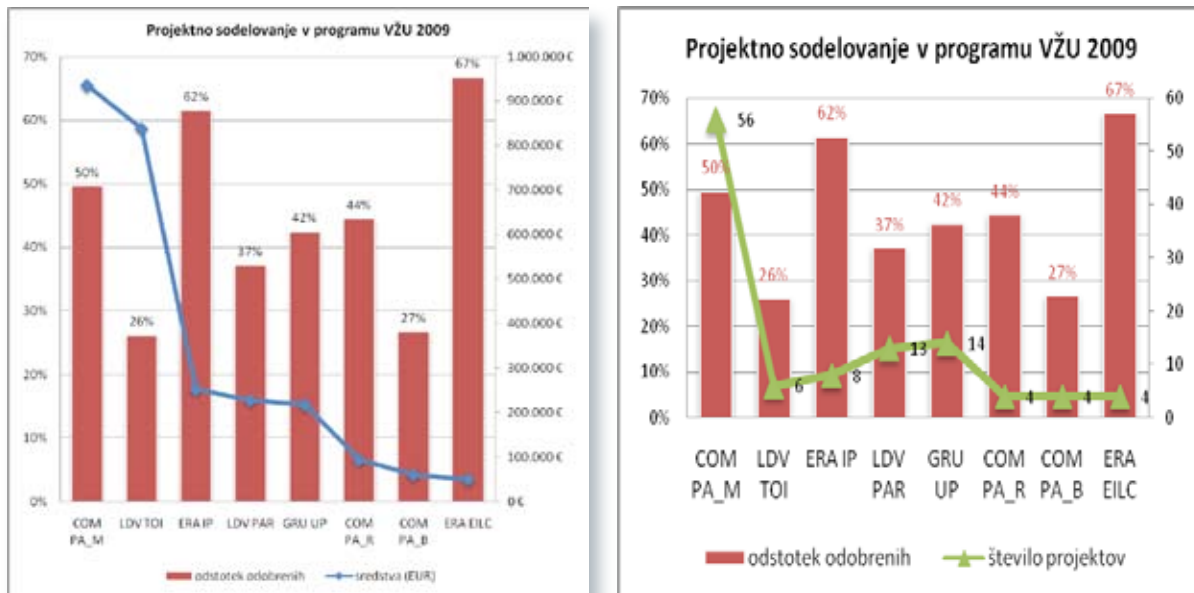
Tabela 2: Pregled projektov partnerstev in večstranskih projektov v letu 2009

	COM partnerstva, večstranski projekti (PA_M)	LDV Prenos inovacij (TOI)	ERA Intenzivni programi (IP)	LDV Partnerstva (PAR)	GRU Učna partnerstva (UP)	COM Regio partnerstva (PA_R)	COM partnerstva, dvostranski projekti (PA_B)	ERA Intenzivni jezikovni tečaji (EILC)
Število prejetih prijav	113	23	13	35	33	9	15	6
Število odobrenih projektov	56	6	8	13	14	4	4	4
Sredstva (EUR)	935.000	837.864	252.491	227.500	217.500	93.450	60.000	49.000
Odstotek odobrenih	50 %	26 %	62 %	37 %	42 %	44 %	27 %	67 %

Tabela 2 prikazuje partnerstva in večstranske projekte (Toi), razvrščene glede na višino razpoložljivih sredstev in odstotek izbranih projektov. Najmanjšo verjetnost za izbor so v letu 2009 imeli prijavitelji v akcijah Leonardo Toi ter Comenius Dvostranska partnerstva (izbrana je vsaka četrta prijava), medtem ko so imeli največ možnosti za

izbor prijavitelji v akcijah Erasmus – Intenzivni jezikovni tečajji (EILC) in Intenzivni programi (IP). Glede na vse akcije ima v povprečju možnost izbora vsak drugi prijavitelj, kar pomeni, da smo našli kar lepo razmerje med oddanimi prijavami in možnostjo izbora. To razmerje je dejansko najslabše v akciji Leonardo Prenos inovacij (ToI), kljub razmeroma velikim sredstvom, ki so na voljo, saj gre za večje projekte in jih je bilo zato v letu 2009 izbranih le 6.

Graf 20: Projekti partnerstev in večstranski projekti glede na odobrena in porabljenaa sredstva ter število udeležencev v letu 2009

Iz grafa 20 je glede na število izbranih projektov razvidno, da je bil v akciji Comenius Večstranska partnerstva izbran sicer le vsak drugi projekt, pa vendar jih je bilo v letu 2009 sofinanciranih skupno 56. V akciji Erasmus IP in EILC je bilo v letu 2009 prijav bolj malo, saj je bilo izbranih 8 projektov IP oziroma le 4 EILC, pri čemer ta izbor predstavlja skoraj 70 odstotkov števila prijav.

Prihod v poletnih mesecih je bil že zaradi lepega vremena prijetnejši, čeprav sva se z Ireno hitro lotili delovnih obveznosti in ni bilo čutiti zatišja, ki je v poletnih mesecih navadno prisotno. Ne glede na to, da je bilo treba z delom pobiteti, ni bilo čutiti nobene napetosti. Vse je teklo gladko, tudi moja »cimra« sta mi vsakič priskočila na pomoč in kmalu sem se počutila »domača«.
Ko me vprašajo kako je v službi, se res ne morem pritožiti (saj se tudi nočem). Delo je pestro, dinamično, ljudje so cool. Prav nič mi ne manjka...

Sabina
Benvenuti Topič

2. Erasmus Mundus

V letu 2009 je Evropska komisija predstavila novo, že drugo obdobje evropskega programa sodelovanja in mobilnosti med evropskimi in neevropskimi državami ERASMUS MUNDUS 2009–2013. Program je ostal zvest načelom spodbujanja sodelovanja med evropskimi in neevropskimi univerzami skozi mobilnosti študentov in predavateljev in prek pretoka idej, znanja in metod poučevanja. Paradni konj programa so ostali visokokakovostni skupni magistrski študijski programi, ki so se jim v drugem programskem obdobju pridružili še skupni doktorski programi. Hkrati pa se je tudi evropskim študentom ponudila možnost pridobitve štipendije za enega od skupnih študijskih programov. Z vključitvijo sheme Erasmus Mundus External Cooperation Window v osnovni program Erasmus Mundus II in z enotnim rokom za prijavo vseh akcij pa je program postal preglednejši in enotnejši.

Da bi Center za mobilnost omogočil slovenskim univerzam še aktivnejšo udeležbo v akcijah programa Erasmus Mundus II, se je v letu 2009 kot partner pridružil projektu Erasmus Mundus Active Participation (EMAP), ki je prek pregleda slovenskega visokošolskega prostora in dveh izobraževalnih seminarjev v organizaciji 16 evropskih nacionalnih agencij Erasmus Mundus omogočil univerzam manj zastopanih evropskih držav, med katere sodi tudi Slovenija, da pridejo v stik z zgodbami o uspehu in s primeri dobrih praks – Erasmus Mundus magistrskimi programi. Osnovni cilj projekta EMAP v Sloveniji je izbor konzorcija univerz s slovenskim članstvom za udeležbo na izobraževalnem seminarju na Cipru z namenom priprave kakovostne prijavnice za Erasmus Mundus magistrski program.

Sodelovanje Centra je financirano s strani Evropske komisije in Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Vsi rezultati projekta EMAP bodo prek Centrove spletne strani in seminarjev in delavnic v organizaciji Centra na voljo slovenskim univerzam pri njihovem aktivnejšem vključevanju v akcije programa Erasmus Mundus II.

3. Štipendije (Fulbright, CEEPUS, bilaterala)

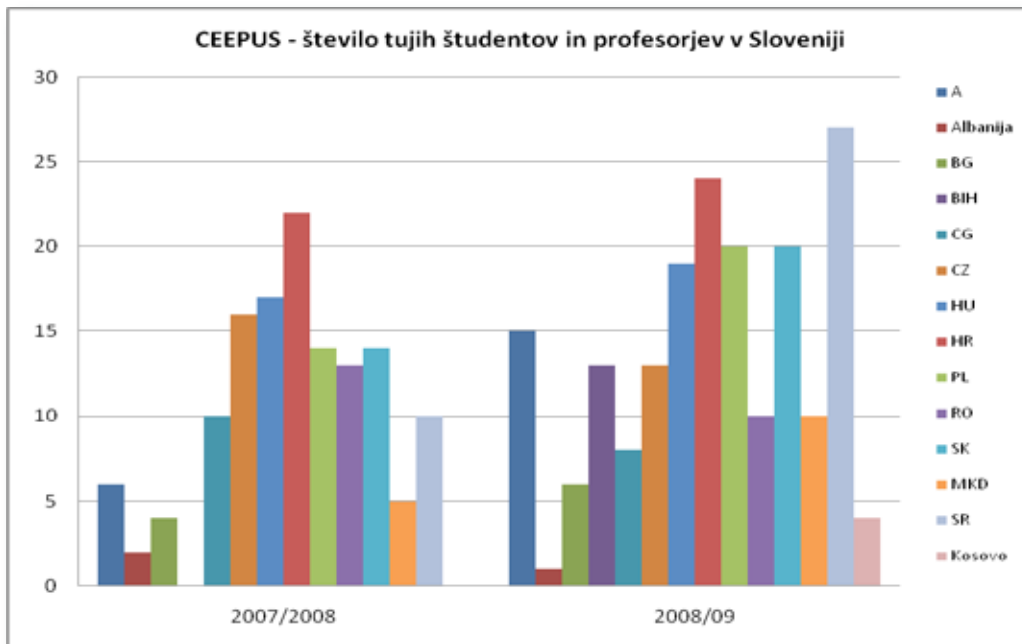
V okviru izvajanja nalog Centra na podlagi sprejetih meddržavnih obveznosti (CEEPUS, Fulbright, bilaterale) je v letu 2009 sodelovalo 236 študentov in profesorjev iz drugih držav.

V samih CEEPUS mrežah je v študijskem letu 2008/2009 sodelovalo 190 študentov in profesorjev, v tujino pa je po naših razpoložljivih podatkih odšlo 113 slovenskih študentov in profesorjev.

Leto 2009 je bilo veliko sprememb, učenja in veselja. Od vsega pa mi najbolj ostale v spominu zabvale, nasmehi in dosežki študentov, ki sta jim programa CEEPUS in Bilateral pomagala, da so si lahko pridobivali nova znanja, izkušnje in poznanstva tudi v Sloveniji.

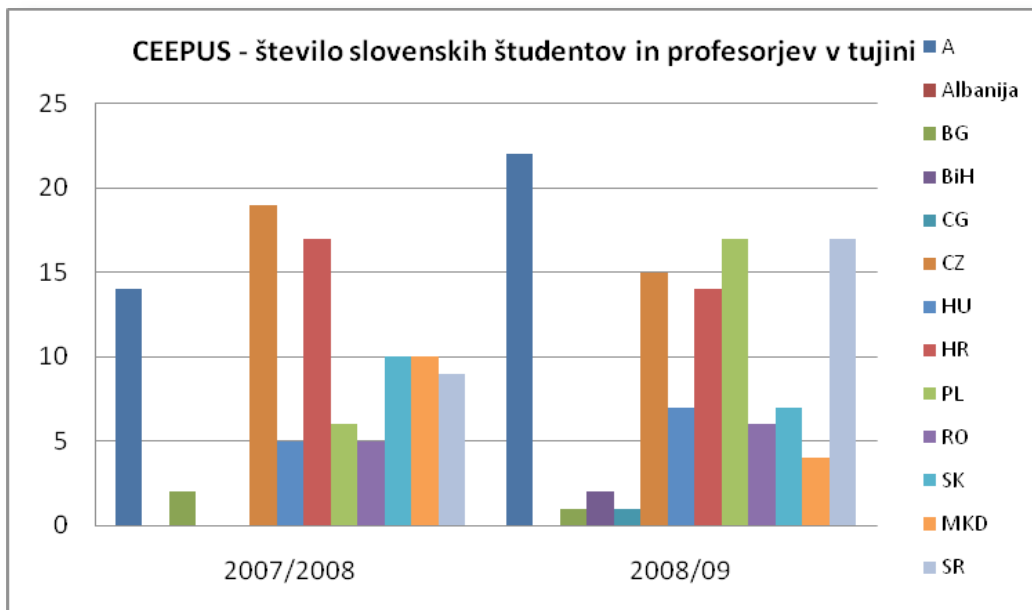
Petra Vilfan

Graf 21: Število CEEPUS tujih študentov in profesorjev v Sloveniji po državah (v študijskih letih 2007/08 in 2008/09)

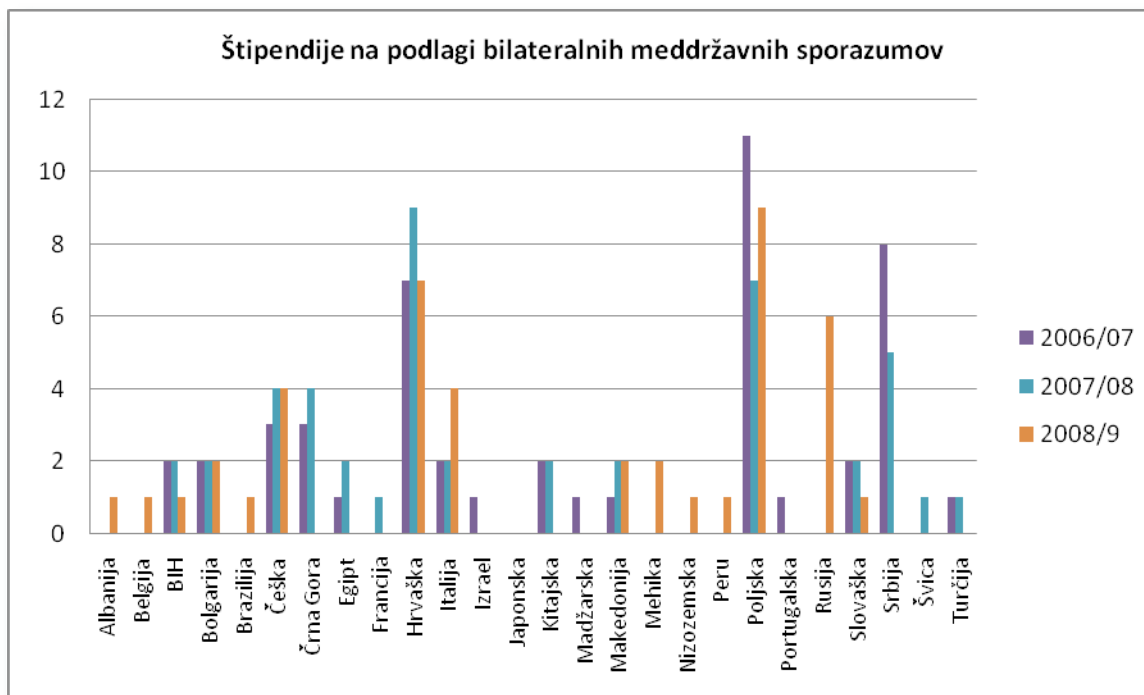

V okviru bilateralnega sodelovanja z ZDA (Fulbrigh) je v študijskem letu 2008/2009 tujino odšlo 7 slovenskih strokovnjakov in profesorjev, v okviru ostalih bilateralnih štipendij na osnovi meddržavnih sporazumov pa 43. Razporeditev udeležencev po državah se glede na leto prej precej razlikuje (z izjemo nekaterih držav). Dinamika teh štipendij je odvisna predvsem od nacionalnih politik ter promocije Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo v teh državah za študij v Sloveniji.

Graf 22: Število CEEPUS slovenskih udeležencev po državah (v študijskih letih 2007/08 in 2008/09)

Graf 23: Dodeljene štipendije na podlagi bilateralnih sporazumov po državah

Finance so bistvo vseh programov in finančna služba na Centru je verjetno zato nekaj posebnega. Stalno je treba imeti na očeh vsak evro posebej, da ne odtava kam, kjer ne bi bilo všeč revizorju. Tudi zato je potrebno vzdrževati tako psihično kot fizično kondicijo za spopade z različnimi vrstami poročil in dokumentov in z iznajdljivostjo poročevalcev. Celo leto priprav so trije financarji zaključili s tekom na največji množični prireditvi v Sloveniji – 14. Ljubljanskem maratonu. Vsi trije so uspešno premagali razdaljo in sami sebe in vsi trije so bili naslednji dan v službi, pripravljene na nove finančne izzive. Četrta članica je letos bila zadolžena še za vzpodbujanje in navijanje, za naslednje leto pa že iščemo primerno športno panogo tudi zanjo. Med psihične priprave sodi prebiranje slovenske poezije ter načrtovanje potovanj s prstom po zemljevidu sveta, ki visi v finančni pisarni. Po vsem tem so finance ena sama pesem!

Irena Kos

II. PROJEKTNA DEJAVNOST

Program eTwinning

Akcija eTwinning je del programa Vseživljenjsko učenje, pri kateri se s pomočjo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) vzpostavijo neformalna partnerstva med šolami po vsej Evropi, na katerem koli predmetnem področju in brez večjih obveznosti. V pičlih petih letih se je iz preprostega orodja za iskanje partnerjev razvil in raznovrstno evropsko skupnost poučevanja in učenja. Dejavnosti eTwinning projektov danes evropskim vrtcem, osnovnim in srednjim šolam omogočajo mednarodno povezovanje prek spleta in na ta način širjenje pedagoških, družbenih in kulturnih znanj.

Osrednje orodje, ki ga učenci in pedagoški delavci uporabljajo pri izvedbi projektov, je eTwinning portal, ki ga vzdržuje European Schoolnet za šole iz vse Evrope (<http://www.etwinning.net/sl>). Ta nudi brezplačna orodja za spletno sodelovanje in gostovanje projektov. Portal je dostopen v kar 23 jezikih, tudi v slovenskem.

Sodelujoči v eTwinning projektih ne prejmejo neposredne finančne podpore, jim pa nacionalne agencije nudijo sofinanciranje pri usposabljanju v tujini na pedagoških razvojnih delavnicah ter udeležbi na mednarodni in nacionalni eTwinning konferenci. Vsako leto izvedemo nacionalno konferenco KONFeT, na kateri podelimo nagrade najboljšim zaključenim eTwinning projektom. Čeprav je poudarek na uporabi IKT, je akcija namenjena učiteljem vseh področij in ne le informatikom.

V letu 2009 je Center financiral sodelovanje 26 slovenskih udeležencev na eTwinning pedagoških delavnicah in na letni konferenci v Pragi, izvedli pa smo tudi 3 eTwinning delavnice po slovenskih šolah.

Na portalu eTwinning projektov je v letu 2009 najti 174 novih registracij učiteljev (šol), 171 novih projektov in 16 OZNAK KAKOVOSTI (Quality labels).

Mednarodno okolje, mobilnost, tuji jeziki in šola za življenje. To so besede, s katerimi bi opisala svoje delovno mesto. Se vprašate zakaj šola za življenje? Ker nas CMEPIUS z naravo svojega dela vsak dan znova postavlja v situacije, kjer so uspešna komunikacija, medkulturni dialog in timsko delo motor uspeha. Akcijam (comenius asistenti/sole gostiteljice, eTwinning, pripravljalni obiski) in dogodkom (Evropsko jezikovno priznanje), ki sem jih koordinirala skoraj leto in pol, sem dodala novo svežino in zagon. Po novem letu me čaka nov izziv ... To je izobraževanje odraslih.

Urška Slapšak

Bolonjske nacionalne skupine

Projekt Bolonjskih ekspertov je sredi leta 2009 prešel iz enega pogodbenega obdobja v drugo. V prvem delu leta je bil organiziran nacionalni posvet visokega šolstva z naslovom *Visoko šolstvo po letu 2010*. Posveta se je udeležilo 199 udeležencev. Vmesno obdobje je bilo namenjeno predvsem zaključku prvega pogodbenega obdobja in začetku novega pogodbenega obdobja. V tem obdobju je bil posodobljen seznam strokovnjakov, ki sodelujejo v tej skupini, prenovljena pa je bila tudi vsebina spletnih strani.

V letu 2009 je bilo na evropski ravni organiziranih več delavnic in seminarjev, od katerih so se slovenski udeleženci udeležili štirih: v Italiji, Avstriji ter na Malti in na Poljskem. Poročila s teh srečanj so na voljo na spletnih straneh CMEPIUS-a (<http://www.cmepius.si/visoko-solstvo/bolonjski-eksperti.aspx>). V Sloveniji sta bili izvedeni dve srečanja Strokovnega sveta za spremljanje bolonjskega procesa, na univerzi v Ljubljani pa je bil organiziran seminar *Visokošolsko izobraževanje in razvoj kompetenc med praktičnim usposabljanjem*.

Slovenski štipendijski sklad

Projekt Slovenski štipendijski sklad iz EGP in Norveškega finančnega mehanizma je v letu 2009 šele zaživel svoje življenje. Dobršen del leta je bil tako namenjen pripravi vse potrebne razpisne dokumentacije in postopkov za izvedbo prvega razpisa. V letu 2009 sta bila dva razpisna roka: prvi razpisni rok je bil 31. avgusta 2009, drugi razpisni rok pa 10. decembra 2009. V času priprave na oba razpisna roka je bilo izvedenih 9 delavnic in večje število individualnih svetovanj. Pripravljena je bila spletna stran projekta. Pred prvim razpisnim rokom je bil velik poudarek na promocijskih aktivnostih, saj naj bi na ta način spodbudili čim večje število prijaviteljev k oddaji vloge za dotacijo. Tako je bila na začetku izvajanja projekta v sodelovanju z norveškim veleposlaništvom organizirana uradna predstavitev in prva delavnica za prijavitelje. Potekalo je tudi navezovanje stikov s sorodnimi projekti v tujini – predstavnica CMEPIUS-a se je udeležila projektne srečanja na Poljskem.

Rezultat dela v okviru Slovenskega štipendijskega sklada iz EGP in Norveškega finančnega mehanizma je bilo 130 vlog za dotacijo v obeh razpisnih rokih. Od tega je bilo 126 vlog za dotacijo odobrenih, tri so bile zavržene zaradi tehničnih razlogov in ena zaradi nezadostnega števila doseženih točk. V obeh razpisnih rokih je bilo skupaj dodeljeno 1.249.643,00 EUR sredstev. Večina aktivnosti bo potekala v sodelovanju z norveškimi organizacijami (približno 77 %), manj z islandskimi organizacijami (približno 21 %) in majhen del z organizacijami iz Lihtenštajna (približno 2 %).

CMEPIUS-u sem se pridružila marca 2009. Moje delo se je začelo viharno – zamenjalo se je veliko ljudi in potrebno je bilo uskladiti ogromno dokumentov v zvezi s programom, ki sem ga prevzela kot koordinatorka.

Helena Konda

Norveški finančni mehanizem ne deluje po ustaljenih pravilih, kot je pri večini programov Vseživljenjskega učenja. Postopke in dokumente oblikujemo sproti na podlagi dogovorov in večkratnega usklajevanja. Žal so pri tem zunanji akterji zelo nedisciplinirani, kar nas postavlja med tnalo in nakovalo. Žal mi je za razočarane študente, ki težko čakajo na odobreni denar, ki ga ni od nikoder. Za leto 2010 imam boljša pričakovanja, ker naj bi se program pričel zaključevati, to pa pomeni dokončanje odprtih dogovorov, več zadovoljnih študentov, zaposlenih in vseh nas.

EURAXESS

EURAXESS Researchers in Motion je referenčni portal Evropske komisije, ki raziskovalcem ponuja dostop do prostih delovnih mest in nudi vsestransko podporo njihovi mobilnosti na novi poklicni poti v drugi evropski državi. Cilj portala in podpornih organizacij, ki so povezane v mrežo EURAXESS Network, je pomagati Evropi postati območje odličnosti na področju znanstvenih raziskav.

Center je v Sloveniji skrbnik portala EURAXESS Slovenija, dostopnega na www.euraxess.si, in koordinater EURAXESS mreže Slovenija. Novembra 2009 je Center skupaj z Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo pripravil celodnevni informativni dan, na katerem je bil prvič pri nas podrobneje predstavljen portal EURAXESS Slovenija. V skladu z vizijo portala EURAXESS so bile udeležencem na enem mestu na voljo vse informacije, ki jih potrebujejo raziskovalci, preden se odločijo za mobilnost. V ta namen smo k sodelovanju povabili inštitucije, ki so predstavile priložnosti, ki so na voljo raziskovalcem prek različnih programov financiranja in sofinanciranja. Dogodek nam je omogočil, da smo na enem mestu zbrali različne udeležence, ki se pri svojem vsakodnevnem delu srečujejo z raziskovalci in njihovo mobilnostjo. Tako smo prek portala EURAXESS Slovenija pričeli aktivno vzpostavljati trdno mrežo podpornih točk in informativnih centrov za raziskovalce.

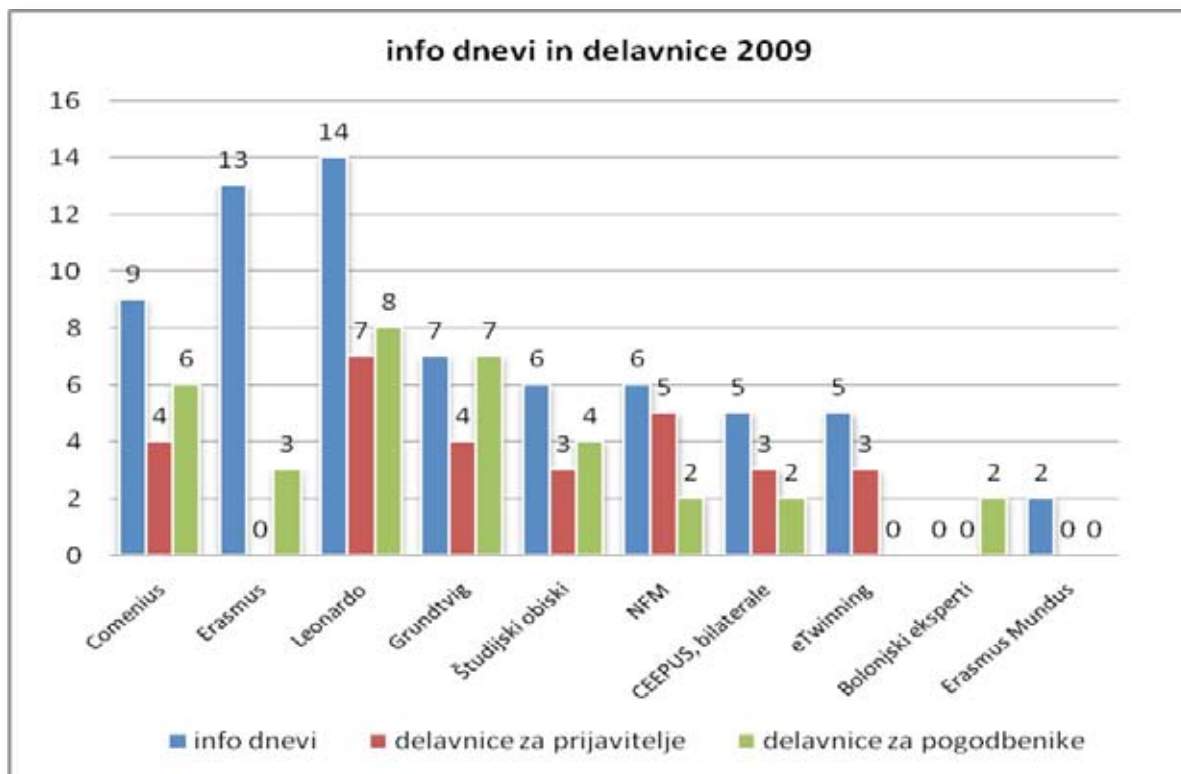
III. PODPORNE AKTIVNOSTI

Dogodki (informativni dnevi, delavnice za prijavitelje, delavnice za pogodbenike, skupinski monitoringi)

V prvi polovici leta 2009 je bila večina dogodkov namenjena informiranju in pripravi projektnih predlogov za razpis 2009 ter spremljanju in zaključevanju tekočih projektov. Ob koncu leta 2009 pa so se že začele priprave na razpis 2010 ter s tem povezanimi informativnimi dnevi in delavnicami za prijavitelje.

Graf 24: Izvedeni dogodki (informativni dnevi, delavnice za prijavitelje in pogodbenike) v letu 2009

Informativni dnevi so bili v letu 2009 organizirani za vse programe VŽU, medtem ko delavnic za prijavitelje zaradi specifik programa nismo organizirali le v Erasmusu.

*Za mano je prvo leto
na CMEPIUS-u in moram reči,
da je to leto bilo v znamenju odkrivanja.*

V minulem letu sem pridobila zlasti nova in dragocena znanja na področju organizacije dogodkov. Predvsem zadnja dva osrednja dogodka v mesecu decembru sta bila za vse nas velik izziv in vesela sem, da sta bila odlično izpeljana.

Leto 2009 je bilo predvsem leto sprememb, tako malih kot velikih. Kljub spremembam, pa zagnanost naše skupine ostaja. V veselje mi je sodelovati s tako energično skupino, ki je tako zelo različna, ampak le v nečem enotna. V CMEPIUS-ovi ekipi je moč najti neizmerno ustvarjalnost in radovednost ter željo po spoznavanju in odkrivanju novega. To je tisto, kar naredi našo pisano skupino posebno.

Maja Abramič

Publikacije

Poleg spodaj navedenih publikacij je Center v prvi polovici leta začel s prenovo vsebin spletnih strani, ki se je zaključila v jesenskem času.

Ob deseti obletnici sodelovanja Slovenije v programih Evropske unije je Center tudi izdal 4. številko revije Priložnosti, ki je bila namenjena tej tematiki.

Tabela 3: Publikacije CMEPIUS-a v letu 2009

Publikacija	Naklada
Priložnosti	
Priložnosti št. 4	2460
Priložnosti št. 5	2300
Zloženke, brošure	
Zloženska Comenius	200
Zloženska LDV	200
Brošura EJP	500
Erasmus študentska listina	3000
Zbornik Grundtvig učna partnerstva	300
Brošura za Erasmus študente	3000
Zloženska Euraxess	1000
Zloženska NFM	1500
Zbornik Comenius	1000
Zloženska Comenius asistenti	1000
Priročnik eTwinning	1000
Zloženska eTwinning	1000
EURAXESS guide	500
How to do Erasmus	300
Ostalo	
Plakat Erasmus	200
Plakat Comenius	200
Plakat LDV	200
Plakat Grundtvig	200
Plakat VŽU	200
Plakat Comenius teden 2009	150
Plakat NFM	150

Leto 2009 je bilo na CMEPIUS-u polno sprememb. Veliko menjav smo imeli na kadrovskega področju. Zamenjali smo direktorico, dobili novo namestnico direktorice, imeli kar nekaj odhodov na porodniško in prihodov iz porodniške. Vendar mislim, da se ob takšnih menjavah tudi vsi ostali nekaj naučimo, saj vsak ki pride na novo, prinese sveže ideje.

Alenka Svetlin

Mislim, da smo tudi pri našem delu postali veliko bolj odprti s tem, da pomagamo drug drugemu in da seveda v prvi vrsti pomagamo našim strankam. Tako, da lahko z veseljem obrnemo list leta 2009.

Konference in posveti

Večina nacionalnih dogodkov in konferenc se je odvila v zadnji četrtini leta, saj smo le v novembru in decembru organizirali tri konference ter dve podelitvi nacionalnih nagrad. Vse naše konference in seminarji so bili uspešno izpeljani, udeležilo se jih je skupaj skoraj 900 ljudi. Na kar štirih naših dogodkih pa sta zbrane udeležence pozdravila tudi minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič oziroma minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, g. Gregor Golobič.

Nacionalni posvet Visoko šolstvo po letu 2010

(4. februar 2009, Hotel Lev, Ljubljana)

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je v sodelovanju s Centrom v Hotelu Lev v Ljubljani organiziralo nacionalni posvet z naslovom *Visoko šolstvo po letu 2010*. Posvet je bil organiziran v okviru projekta *Bolonjske nacionalne skupine*.

Cilj posveta je bil ob deseti obletnici bolonjskega procesa spodbuditi vse glavne akterje visokega šolstva v Sloveniji k izmenjavi izkušenj, informacij, stališč in mnenj o uresničevanju bolonjske reforme visokega šolstva v Sloveniji ter oblikovanju strateških usmeritev nadaljnjega razvoja evropskega in slovenskega visokega šolstva po letu 2010.

Posvet je bil odprte narave in se ga je udeležilo 195 predstavnikov visokošolskih zavodov, raziskovalnih inštitutov, samostojnih visokošolskih zavodov, višjih strokovnih šol, študentov, ministrstev (za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, šolstvo in šport, finance ter delo, družino in socialne zadeve), Sveta RS za visoko šolstvo, delodajalcev ter ostale zainteresirane javnosti.

KONFeT

(20. april 2009, Hotel Mons, Ljubljana)

Aprila je v hotelu Mons v Ljubljani potekala že četrta konferenca *KONFeT*, ki se je je udeležilo kar 130 udeležencev. Dogodek, ki je tokrat potekal v okviru Comenius tedna, je popestrila vrsta zanimivih predavanj strokovnjakov z Irske, Finske, iz Italije in Slovenije.

Na konferenci smo letos poleg priznanj Zlati kabel podelili tudi posebno priznanje ob letu ustvarjalnosti in inovativnosti ter priznanja za najboljše čestitke programu Comenius ob deseti obletnici sodelovanja v programih Evropske komisije. Priznanja je najboljšim podelila državna sekretarka Alenka Kovšca z Ministrstva za šolstvo in šport.

Konferenca Vloga vseživljenjskega učenja pri reševanju problematike revščine

(1. in 2. oktober 2009, Hotel Larix, Kranjska Gora)

Namen konference je bil predvsem vzpostaviti javni forum o izobraževanju odraslih, ki bo služil izmenjavi izkušenj, teorije in prakse med posamezniki in organizacijami, ki izvajajo, omogočajo ali sistemsko urejajo to izobraževanje.

Konferenco je odprla vodja sektorja za izobraževanje odraslih na Ministrstvu za šolstvo in šport, dr. Slavica Černoša. V plenarnem delu sta o temi spregovorili mag. Martina Trbanc (FDV, Center za proučevanje organizacij in človeških virov) in dr. Jettie Brandsma z Nizozemske (Brandsma Training and Learning Research). Adamantia Schaefer-Sotiropoulou, predstavnica Direktorata Evropske komisije za izobraževanje in kulturo, je predstavila vlogo Akcijskega načrta Evropske skupnosti za izobraževanje odraslih in podprograma Grundtvig pri preprečevanju in zmanjševanju revščine in socialne izključenosti.

Delavnice so v nadaljevanju ponudile prostor in čas za pregled in pogovor o praktičnem delu z izbranimi ciljnim skupinami: hendikepirane ciljne skupine (slepi in slabovidni, paraplegiki, osebe s težavami v duševnem zdravju in osebe z motnjami v razvoju), Romi, zaporniki ter starejši. Delo v delavnicah so obogatili strokovnjaki, ki so predstavili ciljno skupino, in predstavniki organizacij, ki izvajajo nacionalne in mednarodne projekte na izbrano temo.

Posvet o Učni mobilnosti mladih

(19. november 2009, Ministrstvo za šolstvo in šport, Ljubljana)

Posvet, ki ga je Center organiziral v sodelovanju z Zavodom MOVIT NA Mladina in Ministrstvom RS za šolstvo in šport, je potekal 19. novembra 2009 v obliki okrogle mize, na kateri so sodelovali številni akterji na področju učne mobilnosti mladih z vseh področij, ki jih pokriva Zelena knjiga, ter tudi predstavniki delodajalcev, ministrstev in drugi.

Dogodek sta otvorila minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič, in direktorica Direktorata za visoko šolstvo na MVZT, mag. Majda Širok.

Področje posveta je bilo široko. Naš cilj je bil namreč obravnavati izkušnje mobilnosti mladih v formalnih in neformalnih učnih okoljih – v šolah, na dodiplomskem in podiplomskem študiju na univerzah, pripravnikov, vajencev, udeležencev mladinskih izmenjav ter mladih na prostovoljnem delu ali poklicnem usposabljanju v Evropski uniji ali izven nje. Potekal bo v dveh delih. V prvem smo govorili predvsem o pomenu priprave na učno mobilnost z namenom zagotavljanja njene kakovosti; v drugem pa o podpori v času trajanja bivanja v tujini, vrednotenju in priznavanju izkušenj mladih, pridobljenih v času mobilnosti, s strani podjetij, univerz in drugih ter možnostih za nova partnerstva na področju mobilnosti v prihodnosti.

Valorizacijska konferenca

(8. december 2009, Hotel Union, Ljubljana)

Ob izteku evropskega leta ustvarjalnosti in inovativnosti je Center pripravil konferenco na temo umeščanja projektnih dosežkov programa Vseživljenjskega učenja v slovenski prostor. Vključevanje v projekte mednarodnega sodelovanja je bila namreč inovacija sama po sebi, ki je močno vplivala na obstoječi sistem izobraževanja in usposabljanja. Sodelovanje v programih EU je jasno pokazalo na to, kakšna vloga je v družbenem razvoju posameznih držav namenjena znanju, kakšen je status izobraževalcev, kakšna je vloga izobraževalnih institucij in kako so le-te vpete v okolje.

O inovativnosti so nam v uvodnem delu spregovorili dr. Janez Mayer, predavatelj in priznani strokovnjak s področja merjenja in aktiviranja intelektualnega potenciala, kariernega razvoja in ustvarjalnosti, ter Peter Florjančič, ikona slovenskega inovatorstva, izumitelj stekleničke za parfume in okvirčkov za diapozitive, ki je delal za podjetja, kot so Kodak, Elisabeth Arden, Dunhill, L'Oreal in drugi. O samem evropskem letu ustvarjalnosti in inovativnosti pa nam je nekaj besed povedal tudi nacionalni koordinator leta, mag. Mirko Zorman. V delavnicah, ki so se osredotočale na prispevek mednarodnega sodelovanja k inovativnosti na nivoju posameznika, projekta oziroma organizacije, pa so sodelovali predstavniki slovenskih institucij, ki rezultate svojih projektov uspešno umeščajo v strategijo svojega dela, osebne rasti in strokovnih kompetenc.

Konferenci je sledila podelitev nacionalnih nagrad jabolka kakovosti, ki jih je podelil minister RS za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič.

Tematska konferenca

(14. december 2009, MŠŠ, Ljubljana)

Tematsko spremljanje (monitoring) je priložnost za izmenjavo izkušenj, poglobitev znanj o temah in/ali metodah dela, ki so v ospredju evropskih projektov, ter pridobitev informacij o tekočih projektih. Osrednja tema srečanja v letu 2009 je bila vloga evropskih projektov pri krepitvi sodelovanja organizacij z lokalnim okoljem. Posebna pozornost je bila posvečena različnim vidikom valorizacije (razširjanje in uporaba rezultatov) in načinom zagotavljanja trajnosti projektov po njihovem zaključku. Srečanje je bilo namenjeno organizacijam, ki izvajajo projekte v okviru naslednjih akcij: Comenius (dvostranska in večstranska šolska partnerstva), Leonardo da Vinci (partnerstva in prenos inovacij) ter Grundtvig (učna partnerstva).

Nacionalna priznanja (Evropsko jezikovno priznanje in Jabolka kakovosti)

Zlati kabel

(20. april 2009, Hotel Mons, Ljubljana)

Na konferenci *KONFeT* smo tudi letos podelil priznanje zlati kabel. Podelili smo tudi posebno priznanje ob letu ustvarjalnosti in inovativnosti ter priznanja za najboljše čestitke programu Comenius ob deseti obletnici sodelovanja v programih Evropske komisije. Priznanja je najboljšim podelila državna sekretarka Alenka Kovšca z Ministrstva za šolstvo in šport.

Priznanja Zlati kabel 2008 so v kategoriji sodelovanje med šolami prejeli OŠ Vide Pregarc, Ljubljana, za projekt '**Šport = Akcija**' ter Gimnazija Vič, Ljubljana, za projekt z naslovom '**10 x 10 x 10**'.

V kategoriji pedagoških inovacij v okviru eTwinning projektov je priznanje prejela OŠ Marjana Nemca Radeče za projekt '**Izobraževanje za strpnost**'. Posebno nagrado ob evropskem letu ustvarjalnosti in inovativnosti v eTwinning projektih pa je prejela OŠ Oskarja Kovačiča Škofije za projekt '**Čisto navadna voda**'.

Nagrajenci natečaja za najboljšo čestitko so bili: čestitka Ekonomske in trgovske šole Brežice (avtorici Neja Požek in Anja Lesjak, 4. letnik), za ročno izdelano čestitko OŠ Ivana Babiča – Jagra Marezige (avtorica Christal Kleva, 5. razred) ter za računalniško izdelano čestitko OŠ Frana Albrehta, Kamnik (avtorica Zala Ternovec, 8. razred).

Podelili smo tudi posebna priznanja za izjemno likovnost čestitk, ki so jih prejeli David Radoha (19 let) in Samanta Vakej (17 let) iz Srednje ekonomske šole Maribor ter Tjaša Polajnar (12 let) in Andreja Mrčun (12 let) iz OŠ Jurija Vege Moravče.

Evropsko in nacionalno jezikovno priznanje

(2. december 2009, Grad Fužine, Ljubljana)

V začetku decembra je na Gradu Fužine v Ljubljani potekala slovesna podelitev evropskega in nacionalnih jezikovnih priznanj 2009.

Evropsko jezikovno priznanje, katerega začetki segajo v leto 1998, je pobuda Evropske unije s področja učenja ter poučevanja jezikov, ki prispeva k večjemu ozaveščanju o pomenu jezikovne raznolikosti v Evropi.

Evropsko jezikovno priznanje v letu 2009 je prejel projekt '**Jezik v turizmu – LINT**', ki ga koordinira Center za slovenščino kot drugi/tuj jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakulteta v Ljubljani.

Nacionalni jezikovni priznanji v letu 2009 pa sta prejela projekt '**Likovno-literarno-prevajalsko ustvarjanje Nova ribica v šoli**', ki ga koordinira VIZ II. Osnovna šola Rogaška Slatina, ter projekt '**Multimedijski didaktični pripomoček za učenje in poučevanje slovenskega znakovnega jezika in mednarodne kretnje**', ki ga koordinira Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije.

Jabolka kakovosti

(8. december 2009, Grand hotel Union, Ljubljana)

Nacionalna priznanja jabolka kakovosti se podeljujejo najboljšim zaključenim projektom v programu Vseživljenjsko učenje (VŽU). Izmenično se podeljujejo za mobilnost oziroma za projekte.

Slovesna razglasitev letošnjih zmagovalnih projektov je potekala v Grand hotelu Union v Ljubljani. Nagrajencem je nagrade podelil minister RS za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič.

Nagrade za projektno sodelovanje v programu VŽU za leto 2009 so prejeli:

- COMENIUS Dvostranska šolska partnerstva je prejel projekt '**Učenje jezika v spletni učilnici Moodle**' Srednje ekonomske šole Maribor;
- COMENIUS Večstranska šolska partnerstva je prejel projekt '**Naše življenje**' Osnovne šole Trnovo;
- ERASMUS Intenzivni programi je prejel projekt '**Healthy Living – HEALTH**' Fakultete za zdravstvene vede (Univerza v Mariboru);
- LEONARDO DA VINCI Pilotski projekti in Prenos inovacij je prejel projekt '**E-SHOE LEARNING – On line tool and supporting didactic system for broad access to urgent and quality footwear knowledge**' Zavoda IRCUO;
- GRUNDTVIG Učna partnerstva je projekt '**ACT WELL: Umetnost in ustvarjalnost: Učimo se skupaj**' Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič Draga.

IV. ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV

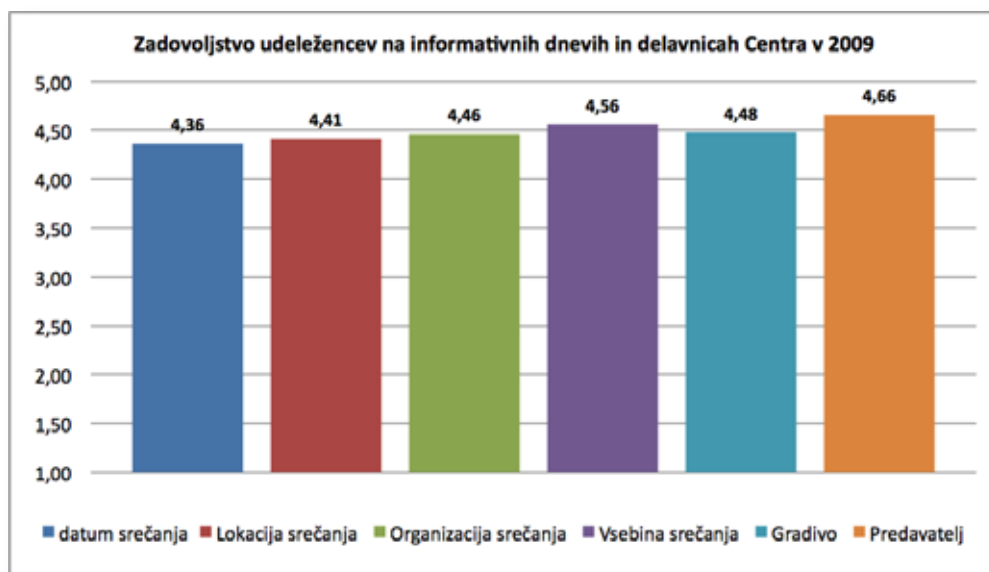

Naših informativnih dni in delavnic ter konferenc se je udeležilo skupno 904 udeležencev, od nekaj več kot polovice (499) pa smo prejeli vprašalnike.

Delavnic in informativnih dni se je skupno udeležilo 505 zainteresiranih, 356 (70,5 %) pa jih je oddalo evalvacijske vprašalnike.

Na skali od 1 (slabo) do 5 (odlično) so bili v vseh šestih kategorijah naši dogodki dobro ocenjeni, najboljše pa vsebine srečanj (4,56) ter predavatelji (4,66).

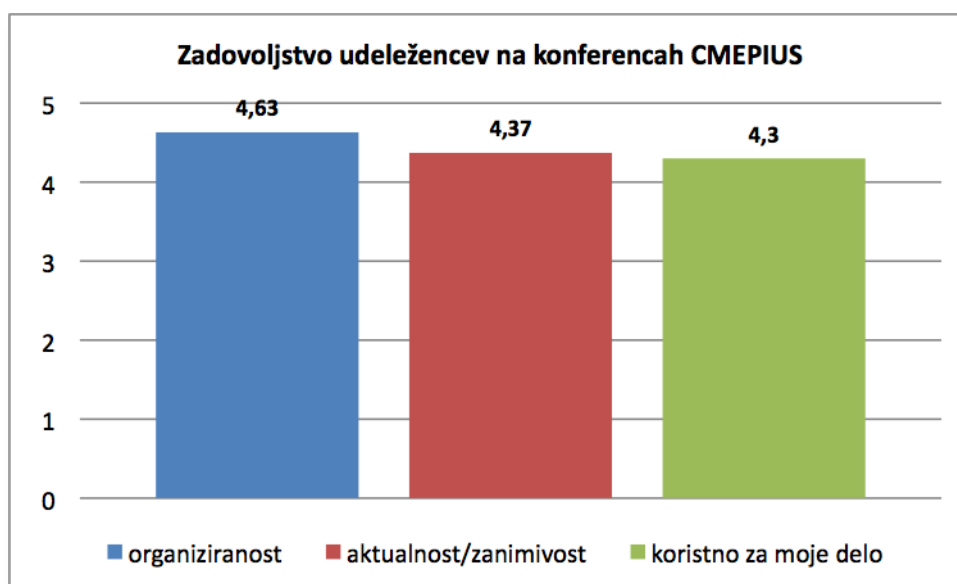
Graf 25: Ocena zadovoljstva udeležencev na informativnih dnevih in delavnicah Centra v letu 2009

Štirih konferenc se je udeležilo skupaj 399 udeležencev, prejeli pa smo skupno 143 vprašalnikov (36 %).

Na skali od 1 (slabo) do 5 (odlično) je bila v treh kategorijah najboljše ocenjena organizacija konferenc (4,63), vendar sta tudi ostala dva (aktualnost/zanimivost in koristnost za delo udeležencev prejela oceni, višji od 4,3.

Graf 26: Zadovoljstvo udeležencev na konferencah Centra v letu 2009

In za konec?

Upamo, da smo vam uspeli prikazati pestrost našega dela. Leto 2009 je bilo polno sprememb, novosti. Veliko že vemo in znamo, še vedno pa se tudi učimo, nabiramo izkušnje in zorimo. Kot posamezniki in kot kolektiv. Pogled nazaj nam kaže, da smo lahko ponosni na dosežke in uspehe naših projektov in nas kot CMEPIUSa. Naša želja je, da bo tako tudi v prihodnje.

Vaš CMEPIUS

CMEPIUS

Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

GD Izobraževanje in kultura

Program Vseživljenjsko učenje

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

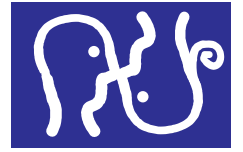
REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN TEHNOLOGIJO

GD Izobraževanje in kultura

Program Vseživljenjsko učenje

CMPIUS

Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja

2009